

TOIMINTASUUNNITELMA 2022

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA.....	3
	TOIMINTAMUODOT	3
2.	ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA 2020 - 2023	7
3.	VUOSI 2022	12
4.	VAUVAPERHETYÖ.....	16
	4.1 ENSIKOTI.....	16
	4.2 VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT.....	19
	4.2.2 BABY BLUES -VAUVAPERHETYÖ	19
	4.2.3 PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN	23
	4.3 VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS.....	25
	4.3.1 PIDÄ KIINNI® AVOPALVELUYKSIKÖ JANNIKA	25
5.	PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ	29
	5.1 TURVAKOTI	29
	5.2 AVOVÄKIVALTATYÖ.....	34
	5.2.1 VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU	34
	5.2.2 AGGREDI PÄIJÄT-HÄME	38
	5.3 NETTITURVAKOTITOIMINTA	41
6.	LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU.....	41
	6.1 ERO LAPSIPERHEESSÄ (ELP) –TYÖ.....	41
	6.2 MIESKAVERITOIMINTA®	44
	6.3 KOHTAAMISPAIKKA PERHETUPA	47
7.	TYÖRYHMÄT	50
	7.1 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA).....	50
	7.2 Vauvaperhetyöryhmä	51
	7.3 Lapsityöryhmä.....	51
	7.4 Työsuojelutoimikunta.....	53
	7.5 Vastuutiimi.....	54
8.	KEHITTÄMINEN, HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOT-.....	55
	TUMINEN.....	55
	8.1 Kehittäminen	55
	8.2 Hankkeet, yhteistyö ja verkottuminen	56
9.	HENKILÖKUNTA (45 HLÖ).....	61
10.	KOULUTUS	62
11.	HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ.....	63
12.	TIEDOTUS JA MARKKINOINTI	64
13.	TALOUS	64

1. TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksenä Lahden ensi- ja turvakoti ry tuottaa paikallisesti ja alueellisesti laadukasta järjestölähtöistä palvelua ja kehittää sitä ajan haasteet huomioiden. Kansalaisjärjestönä yhdistys tarjoaa foorumin vapaaehtoisuudelle ja vertaistuelle. Aktiivisena toimijana se tarjoaa Päijät-Hämeen kuntien käyttöön oman asiantuntemuksensa. Erityisosaamisellaan se on liiton jäsenyhdistyksenä mukana valtakunnallisessa vaikuttamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Kumppanuuksien ja verkostojensa kautta yhdistys tekee työtä alueellisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentamiseksi.

Ensi- ja turvakotien liitto on valtakunnallinen lapsi- ja perhejärjestö, joka auttaa vaikeissa ja turvattomissa oloissa eläviä lapsia ja perheitä sekä tekee perheväkivaltaa ehkäisevää työtä. 30 jäsenyhdistystä toimivat ympäri Suomea.

<p>Kun vauva- ja pikkulapsiperheessä tarvitaan tukea, apua ja ohjausta</p> <p>VAUVAPERHETYÖ</p> <ul style="list-style-type: none">• Ensikoti• Baby Blues• Päiväryhmä Peukaloinen <p>VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS</p> <ul style="list-style-type: none">• Pidä kiinni[®] Avopalvelu Jannika	<p>Kun lähisuhteessa tai perheessä on väkivaltaa tai sen uhkaa</p> <p>PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ</p> <ul style="list-style-type: none">• Turvakoti• Väkivaltatyön avopalvelu• Aggredi Päijät-Häme	<p>Kun lapsiperheessä tarvitaan apua ja tukea</p> <p>LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU</p> <ul style="list-style-type: none">• Ero lapsiperheessä[®]• Mieskaveritoiminta• Kohtaamispaikka Perhetupa
--	---	--

Jokainen on turvassa!

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

ARVOT

☞ Rohkeus ☞ Osallisuus ☞ Oikeudenmukaisuus ☞ Turvallisuus ☞ Inhimillisuus

Rohkeus

Rohkeus tarkoittaa ennakkoluulottomuutta ja valmiutta nostaa yhteiskunnassa vaiettuja ja vaikeina pidettyjä asioita esille ja vaikuttaa niihin. Se on hyvää ennakointia, heikkojen signaalien tunnistamista ja edellä kävijyyttä. Se tarkoittaa asettumista haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten, nuorten ja perheiden rinnalle ja toimimista yhdessä heidän kanssaan heidän asemansa parantamiseksi. Yhteistyössä yhdistysten kanssa ja työyhteisössä se tarkoittaa tilaa erilaisille näkemyksille sekä mahdollisten ristiriitojen ja jännitteiden kääntämistä kehittymisen voimaksi.

Osallisuus

Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa itseä koskevaan päätöksentekoon, yhteisöönsä ja yhteiskuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja niiden, joilla on vähemmän resursseja, mahdollisuuteen osallistua. Palveluissa ja tuen piirissä olevat ihmiset otetaan aktiivisina toimijoina mukaan ja rakennetaan heille väyliä tulla aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen.

Oikeudenmukaisuus

Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen. Se tarkoittaa mahdollisimman yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Oikeudenmukaisuuteen kuuluu myös se, että erityistä tukea tarvitsevien tilanne otetaan erityisesti huomioon ja tarjotaan riittävän tiiviit ja pitkäkestoiset kuntoutumisajat voimaantumisen mahdollistamiseksi.

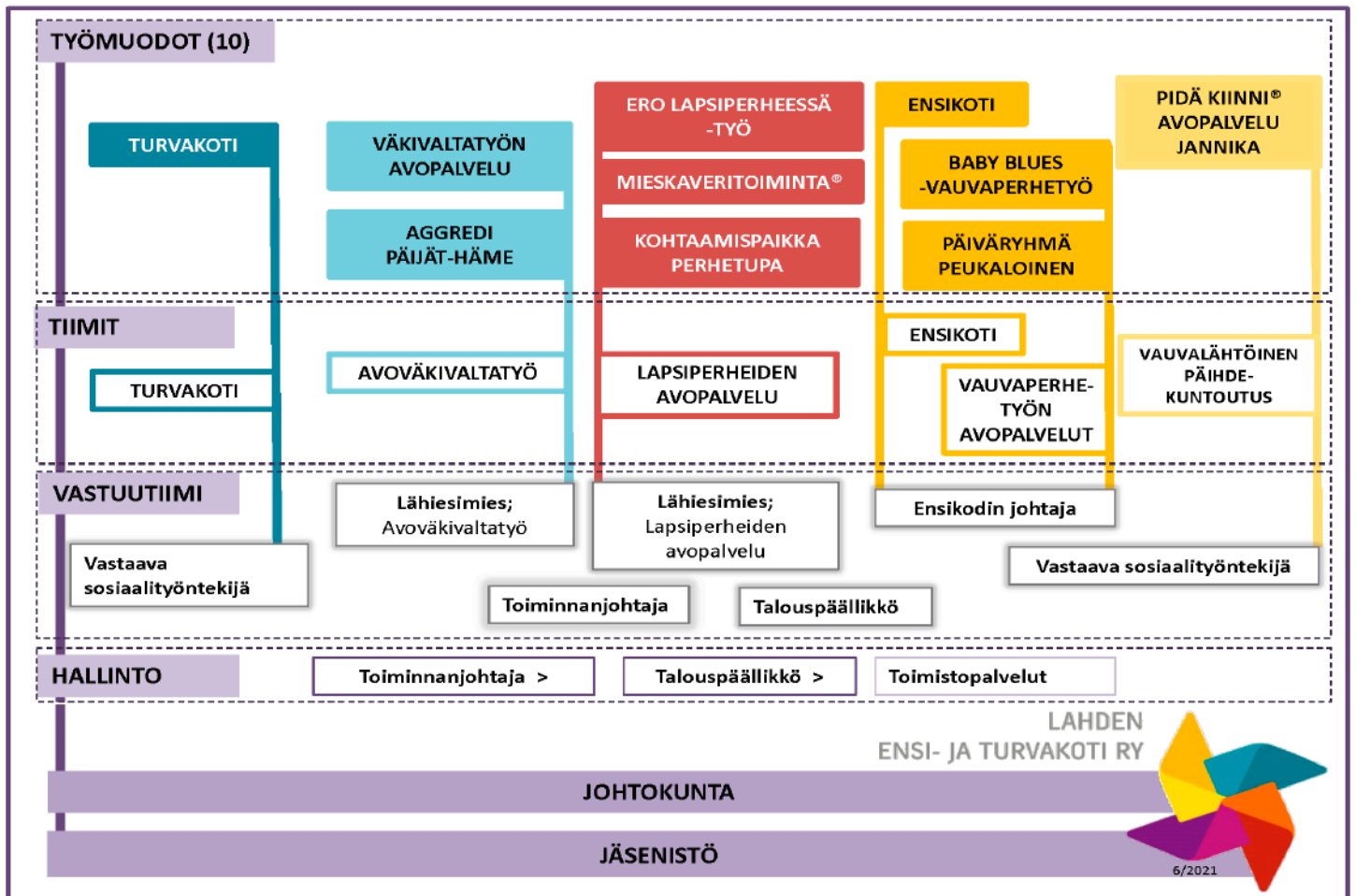
Turvallisuus

Turvallisuus tarkoittaa toiminnassa luotettavuutta, osaamista ja ammattitaidon jatkuvaa ylläpitämistä. Tukea ja palveluja tarjoavat tilat ovat fyysisesti turvallisia ja yhteisöllisiä. Lasten turvallisuudesta huolehditaan erityisesti. Turvallisuus tarkoittaa myös luottamuksellista ilmapiiriä ja keskinäisen luottamuksen sekä yhteisöllisyyden rakentamista.

Inhimillisuus

Uskomme ihmiseen ja muutoksen mahdollisuuteen yksilö-, yhteisö- ja yhteiskunnan tasolla. Tunnistamme keskeneräisyyden sekä jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuden. Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus on rikkaus arkisessa työssämme. Kunnioitamme toisiamme ja toistemme ihmisarvoa, vaikka emme hyväksyisikään toisen tekoja. Asetamme tavoitteemme suhteessa voimavaroihin. Toimimme yhdessä toisiamme tukien tavoitteiden saavuttamiseksi.

ORGANISAATIO

TYÖRYHMÄT

Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

Vauvaperhetyöryhmä

Lapsityöryhmä

Työsuojelutoimikunta

Vastuutiimi

TOIMINTAMUODOT

VAUVAPERHETYÖ

ENSIKOTI (v. 1952 -)

Ensikodissa odotusaikana tai vauvan kanssa asuville tukea vanhemmuuteen ja arkielämässä selviytymiseen.

AVOPALVELUT

BABY BLUES -VAUVAPERHETYÖ (v. 1993 -)

Raskausaikana sekä synnytyksen jälkeen tukea ja ohjausta vanhemmuuteen ja varhaiseen vuorovaikutukseen äideille ja perheille, joissa vanhemmat ovat uupuneita tai masentuneita.

Doula-synnytystukihenkilötoiminta
Äideille ja vanhemmille.

PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN (v. 1996 -)

Varhaisen vuorovaikutuksen kuntouttava toiminta 0-2 v. vauvaperheille. Ammatillista apua ja ryhmämuotoista vertaistukea vanhemmuuteen.

VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS

PIDÄ KIINNI® AVOPALVELU- YKSIKKÖ JANNIKA

(v.2019-)
Avopalvelu päihteitä käyttäville tai käyttäneille odottaville äideille ja vanhemmille, joilla on alle 3-vuotiaita lapsia. Yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihteettömyyttä, vanhemman ja vauvan varhaista vuorovaikutusta ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua.

PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

TURVAKOTI (v. 1985 -)

Turvaa ja tukea tarjoava päivystävä kriisipalveluyksikkö koko perheelle perheväkivalta tai sen uhka -tilanteessa.

Turvakotiin tulleiden lasten kanssa tehdään lapsityötä.

AVOVÄKIVALTATYÖ

VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

Matalan kynnyksen ammatillista keskusteluapua, neuvontaa ja ohjausta kaikenikäisille miehille, naisille ja lapsille, joiden perheessä tai lähisuhteissa on väkivaltaa tai sen uhkaa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Turvallisuustyötä lähisuhteiden turvallisuuden vahvistamiseksi. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

AGGREDI PÄIJÄT-HÄME (v. 2021 -)

Apua väkivallan tekijöille. Mahdollisuus etsiä keinoja kodin ulkopuolisen väkivallan vähentämiseen ja parempaan elämäänlaatuun.

LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

(v. 2011-2013 proj., jatkorah. v. 2014 – 2015, toiminta v. 2016-)

Tukea ja neuvontaa sekä lasten ja vanhempien vertaisryhmätoimintaa.

MIESKAVERITOIMINTA®

(v.2016 -)

Vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin.

KOHTAAMISPAIKKA PERHETUPA (v. 2007 -)

Vauva- ja pikkulapsiperheiden avoin kohtaamisen paikka. Perheiden yhteisessä olohuoneessa on mahdollisuus vertaistukeen ja yhteisölliseen toimintaan. Tiloja voi myös vuokrata lapsiperheiden vertaisryhmätoimintaan.

2. Ensi- ja turvakotien liiton strategia 2020 - 2023

Ensi- ja turvakotien liitto on vahva erityisosaaja

Ensi- ja turvakotien liiton toiminnan tarkoituksena on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Liitto on erityisen tuen tarpeessa olevien perheiden tarpeiden ja vauva-ajan kehityksen, perhe- ja lähisuuhdeväkivallan, eroauttamisen sekä vauva- ja pikkulapsivaiheen päihdekysymysten vankka erityisosaaja. Liitto on haavoittavassa elämäntilanteessa elävien oikeuksien puolustaja ja monipuolisen avun tarjoaja. Laatu järjestelmä ja säännölliset auditoinnit varmistavat toiminnan laadun.

Toiminnan lähtökohtana on lapsen oikeudet ja lapsen edun turvaaminen yhteiskunnassa. Lapsi huomioidaan, hän tulee nähdäksi ja kuulluksi ja saa olla lapsi ilman aikuisten huolten kantamista. Se edellyttää vanhemmuuden tukemista. Liitossa kehitetään jatkuvasti asiantuntijuutta, vertais- ja vapaaehtoistoimintaa sekä vaikutetaan ja viestitään aktiivisesti yhteiskunnassa. Taloutta hoidetaan vastuullisesti.

Liiton strategia 2020 - 2023 ohjaa toimintaa

Ensi- ja turvakotien liiton strategia vuosille 2020-2023 on keskusjärjestön ja sen 30 jäsenyhteisön yhteinen strategia. Se määrittää yhteiset strategiset valinnat, joita painotetaan strategiakaudella kaikessa toiminnassa ja kaikilla toiminta-alueilla. Strategia antaa suuntaviivat ja yhteisen suunnan tulevien vuosien toiminnalle.

Keskusjärjestö ja jäsenyhteisöt laativat strategian pohjalta vuosittaiset omat toimintasuunnitelmansa ja arvioivat toiminnan toteutumista. Strategian rinnalla ovat eri sisältöalueiden laatukäsikirjat sekä keskusjärjestön laatukäsikirja, jossa määritellään toimintaperiaatteet ja toimintatavat yhteistyölle yhdistysten kanssa ja suhteessa toimintaympäristöön sekä hyvän hallinnon periaatteet. Strategia ja laatukäsikirjat tukevat toisiaan ja niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Strategiassa on asetettu kullekin strategiselle tavoitteelle tavoitellut tulokset ja niiden arvioinnille kriteerit. Strategian toteutumisesta tehdään puolivälisarvio ja kokonaisarvio strategiakauden päättyessä.

Visio

- Jokainen on turvassa
- Liitto on haavoittavassa asemassa elävien oikeuksia sekä yhteiskunnan kestävä kehitystä rohkeasti edistävä kansalaisjärjestö.

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA 2020 – 2023

Jokainen
on turvassa

Liitto on
haavoittavassa
asemassa elävien
oikeuksia sekä
yhteiskunnan
kestävää kehitystä
rohkeasti edistävä
kansalaisjärjestö.

1
Ihmisten
mahdollisuus
osallisuuteen ja
turvalliseen elämään
on vahvistunut.

4
Sosiaalisesti
ja ympäristön
kannalta kestävä
ratkaisut näkyvät
toiminnassamme.

OSALLI- SUUS

2
Vauvat, lapset
ja nuoret saavat
tarvitsemansa tuen
ja laadukkaat
palvelut.

- Vapaaehtoiset, kokomue- sialantuntijat ja jäsenet ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä ja vaikuttamisessa.
- Sikäi- ja vauvavaiheen tärkeä merkitys lapsen tulevalle kehitykselle tunnustetaan ja perheet saavat tarvitsemansa tuen riittävän varhain ja pitkäjänteisesti.
- Lähisuuhdeväkivallan, päihde- ja mielenterveys- ongelmien tai eron takia riskissä olevat lapset ja aikuiset on tuettu avun piiriin ja auttaminen on kokonaisvaltaista.
- Ylisukupolvi- huono- osaisuutta on katkaistu tuloksellisesti ja lapsiperheköyhyys on vähentynyt.

- Vauve- ja lapsiasiaminen ja vanhemmuuden tukeminen on vahvaa kaikissa toimintamuodoissa.
- Riskissä olevia nuoria on tuettu ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja auttamiseksi yhteistyössä muiden tahojen kanssa.
- Haavoittavissa olemär- tilanteissa elävien vauvojen, lasten ja nuorten tarpeet on otettu huomioon eri strategioissa ja niiden toimeenpanossa.

3
Liiton osaaminen,
kansalaistoiminta ja
palvelut ovat voimavara
uudistuvassa sosiaali-
ja terveyden-
huollossa.

- Liitossa on tehty kestävan kehityksen sitoumuksia ja vähennetty ympäristön kuormitusta.
- Yhdenvertaisuus, moninaisuus ja saavutettavuus näkyvät toiminnassa kautta linjan.
- Apua tarvitsevat ihmiset ja yhteistyökumppanit tuntevat liiton osaamisen, tarjoaman tuen ja käyttävät niitä aikaisempaa enemmän.
- Auttamisen tavat uudistuvat hyödyntäen etsivän työn keinoja ja digitaalisia mahdollisuuksia.
- Liitto on vahva toimija tuen ja palvelujen tarjoajana, yhteistyökumppanina alueilla ja osaisemme mukana alueellisesti osaamiskeskitymissä.
- Liiton toiminnan, sen kehittämisen ja tuen muotojen rehoitus on turvattu ja liitto menestyy laadukkaiden palvelujen tuottajana.

Strategian arviointi: tulostavoitteiden arviointikriteerit

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vapaaehtoiset, kokemusasiantuntijat ja jäsenet ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä ja vaikuttamisessa.

- vapaaehtoisten, kokemusasiantuntijoiden ja jäsenten a) määrä on lisääntynyt b) oma kokemus osallisuudesta on myönteinen
- kokemusasiantuntijakoulutus on vakiinnutettu säännölliseksi
- vapaaehtoisten, kokemusasiantuntijoiden ja jäsenten aloitteita on huomioitu toiminnan kehittämisessä

Sikiö- ja vauvavaiheen tärkeä merkitys lapsen tulevalle kehitykselle tunnustetaan ja perheet saavat tukea riittävän varhain ja pitkäjänteisesti.

- kuntien ja muiden järjestämisvastuussa olevien tahojen suunnitelmissa ja resurssoinnissa näkyy sikiö- ja vauvavaihe
- odotusaikana apua saaneiden määrä on kasvanut palveluissamme
- asiakkuuksien kesto on pidentynyt

Lähisuhdeväkivallan, päihde- ja mielenterveysongelmien tai eron takia haavoittavissa tilanteissa olevat lapset ja aikuiset on tavoitettu avun piiriin ja auttaminen on kokonaisvaltaista.

- edellä todetuista syistä avun piiriin päässeiden määrä on kasvanut erityisesti matalan kynnyksen tuen muodoissa ja tuen muotojen resurssointi on parantunut
- lasten avunsaanti on parantunut
- asiakkaiden polku on ehyt tuen muodosta toiseen
- asiakastyössä tehdään yhteistyötä toimija- ja sektorirajat ylittäen

Ylisukupolvista huono-osaisuutta on katkaistu tuloksellisesti ja lapsiperheköyhyys on vähentynyt

- on kehitetty tiedonkeruuta ylisukupolvisen huono-osaisuuden ilmiöstä palveluissamme
- huostaanottojen määrä on vähentynyt palvelujen piirissä olleilla
- on vaikutettu onnistuneesti lapsiperheköyhyden vähentämiseksi sotu-uudistuksessa
- yhdistysten toiminnassa on otettu käyttöön asiakkaiden tueksi talouden hallinnan työvälineitä

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Vauva- ja lapsiosaaminen ja vanhemmuuden tukeminen on vahvaa kaikissa toimintamuodoissa

- vauva- ja lapsiosaamisen koulutus ja vanhemmuuden tukeminen on systemaattista ja eri toimintamuotojen yhteistä
- lasten kokemus saamastaan avusta on myönteinen
- lastenryhmiä järjestetään säännöllisesti eri toiminnoissa

Riskissä olevia nuoria on tavoitettu ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja auttamiseksi yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

- nuorille on tuotettu tietoa ja luotu keskusteluun mahdollisuuksia esimerkiksi verkossa
- nuorille suunnatut auttamisen muodot ovat kehittyneet ja nuorten tavoittaminen avun piiriin on parantunut
- yhteistyö nuorten kanssa työskentelevien tahojen kanssa on lisääntynyt

Haavoittavissa elämäntilanteissa elävien vauvojen, lasten ja nuorten tarpeet on otettu huomioon eri strategioissa ja niiden toimeenpanossa.

- haavoittavissa tilanteissa olevien tarpeet näkyvät lapsistrategian tavoitteissa ja toimeenpanossa
- lasten ja nuorten tarpeet näkyvät Istanbulin sopimuksen toimeenpanossa

3) Liiton osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosi-aali- ja terveydenhuollossa

Apua tarvitsevat ihmiset ja yhteistyökumppanit tuntevat liiton osaamisen, tarjoaman tuen ja käyttävät niitä aikaisempaa enemmän.

- toteutetaan tunnettuus- ja mainetutkimus
- palveluiden ja tuen käyttö on lisääntynyt

Auttamisen tavat uudistuvat hyödyntäen etsivän työn keinoja ja digitaalisia mahdollisuuksia.

- chattien aukioloajat ovat lisääntyneet ja niiden käyttö on laajentunut
- uusia etsivän työn ja digitaalisen tuen muotoja on kehitetty

Liitto on vahva toimija tuen ja palvelujen tarjoajana, yhteistyökumppanina alueilla ja osaamisemme on mukana alueellisissa osaamiskeskitymissä

- yhdistysten tarjoama tuki ja palvelut näkyvät kuntien tai alueiden palvelustrategioissa ja käytännön toiminnassa yhteistyökumppanuuksina

- yhdistykset ovat jalkautuneet toiminta-alueellaan toimiviin perhekeskuksiin vauva-, väkivalta- ja eroauttamisen osaamisella
- liitto on kehittämiskumppanina sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä osaamis- ja tukikeskuksissa (OT-keskuksissa)
- Yhdistykset ja keskusjärjestö on edustettuna useimmissa alan käytäntöihin liittyvissä selvityksissä ja kehittämisessä

Liiton toiminnan, sen kehittämisen ja tuen muotojen rahoitus on turvattu ja liitto menestyy laadukkaiden palvelujen tuottajana

- monirahoitteisten (avustusten ja kuntien rahoituksen varassa olevien) tuen muotojen avustukset on turvattu
- riippuvuus yhdestä rahoittajasta on pienentynyt, on löytynyt uusia rahoituskanavia ja varainhankintaa on kehitetty ja systematisoitu
- joka vuosi keskusjärjestöön saadaan vähintään yksi uusi yhteistyössä yhdistysten kanssa toteutettava toimintaa uudistava kehittämishanke

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Liitossa on tehty kestävän kehityksen sitoumuksia ja vähennetty ympäristön kuormitusta

- liiton kannalta keskeiset YK:n kestävän kehityksen tavoitteet tunnetaan ja niitä hyödynnetään kehittämis- ja vaikuttamistoiminnassa
- keskusjärjestö ja vähintään puolet jäsenyhdistyksistä on tehnyt kestävän kehityksen sitoumuksen, jossa on määritelty keinot toteuttaa sosiaalisesti kestävää kehitystä ja vähentää ympäristön kuormitusta
- keskusjärjestö mittaa oman hiilijalanjälkensä ja pienentää sitä strategiakaudella

Yhdenvertaisuus, moninaisuus ja saavutettavuus näkyvät toiminnassa kautta linjan.

- monikulttuurisuuteen liittyvä osaaminen ja työmenetelmät ovat vahvistuneet kaikissa toimintamuodoissa
- tuotetuissa aineistoissa on huomioitu yhdenvertaisuus, moninaisuus ja monikulttuurisuus

3. VUOSI 2022

Vuoteen 2022 lähdetään yhdistyksemme hienosti onnistuneen 75-vuotisjuhlavuotemme jälkeen!

Tuleva vuosi on ”Jokainen on turvassa” –otsikoidun näljävuotisen strategiakauden 2020 – 2023 kolmas vuosi. Monella tavalla elämämme ja työmme on joutunut muutokseen korona-epidemian johdosta. Tätä toimintasuunnitelmaa tehdään nyt korona-ajan kokemuksella tietäen epidemian kuitenkin vielä jatkuvan tulevanakin toimintavuonna.

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän toiminta luo keskeisesti toimintaympäristömme puitteet. Päijät-hämäläisten perheiden tarpeisiin tulee vastata kumppanuuden ja yhteistyön hengessä. Toimintaympäristön muuttuessa järjestökentän sisäistä yhteistyötä on jäsennetty.

Päijät-Hämeeseen on perustettu Järjestöfoorumi. Järjestöneuvottelukunnalle on löytymässä paikka uudessa hyvinvointialueen rakenteessa. Järjestönä haluamme onnistua yhdistyskentän yhteistyöllä, erityisesti lapsiperhetoimijoiden keskinäisellä kumppanuudella, vakiinnuttamaan paikkamme SOTE- ja perhekeskusten toiminnassa ja tulevassa Hyvinvointialue -rakenteessa. Toimintamme kannalta on tärkeää turvata se, että palveluidemme käyttö on mahdollista myös yli maakuntarajojen.

Yhdistyksemme edustaja on mukana perhekeskustoimintaa johtavassa ja koordinoivassa maakunnallisessa LAPE-yhteistyöryhmässä edustaen samalla seudullisia lapsiperhetoimijoita. Perhekeskusmainen verkostoituva toiminta ja lapsiperhepalveluihin liittyvä lapsi- ja perhelähtöinen toimintakulttuurin suunta on järjestötoimijoille tuttu ja keskeinen sisältö. Perhekeskusten toiminta vahvistuu merkittävästi Lahteen avatun Perhekeskuksen myötä. Myös muualla maakunnassa perhekeskusmainen toiminta on vahvistumassa.

Yhdistyksemme toiminta perustuu pitkään kokemukseemme ja arvopohjaan, jossa sitoudumme lapsen edun turvaamiseen yhteiskunnassa ja kaikessa päätöksenteossa. Toimintamme tuottamia lisäarvoja ovat sisällöllinen ja ammatillinen asiantuntemus, järjestölähtöinen palvelutuotanto, vaikutustoiminta, vapaaehtoistoiminta sekä vertaistuki ja kokemusasiantuntijuus.

Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen muuttuvissa rahoitus-, järjestämis- ja tuotantorakenteissa edellyttää toimenpiteitä. SOTE-uudistus on juuri nyt ottamassa ratkaisevia askeleita. Tulevaisuuden SOTE-keskukset, perhekeskusten toiminta ja kohtaamispaikat niiden osana luovat uutta toimintakulttuuria ja -käytäntöjä. Yhdistyksemme tavoitteena on olla Päijät-Hämeessä mukana tämän uudistustyön tavoitteissa, rakenteissa, resurssien jaossa ja ennen kaikkea asiakasrajapinnassa kaikkien osaamisalueidemme osalta. Tässä

muuttuvassa tilanteessa on tärkeää edelleenkin pitää huolta perustyömme toimivuudesta ja laadusta, työn vaikuttavuuden esiin tuomisesta ja vahvasta kumppanuuteen perustuvasta toimintakulttuurista. Yhteistyön vahvistumisen varmistamiseksi on erityisesti pidettävä huolta olemassa olevien toimivien ammatillisten verkostojen ja toiminnan jatkumisesta.

Hyvä yhteistyö STEAn kanssa jatkuu. Korona-ajan vaikutukset loivat uhkakuvia, joita maamme hallituksen johdolla ratkottiin onnistuneesti pahimpien uhkien toteutumisen välttämiseksi. Tuomme Päijät-Hämeeseen merkittävän määrän euroja saaminamme avustuksina. Avustusten kokonaismäärä vuodelle 2022 noudattaa pääosin aiempaa linjaa turvaten perustyömme jatkuvuuden. Uusimpana työmuotonamme vuonna 2021 aloittanut Aggredi Päijät-Häme vakiinnuttaa toimintaansa.

Yhteistyö Ensi- ja turvakotien liiton kanssa on merkittävä tuki työllemme monien kehittämishankkeiden ja eri osaamisalueidemme koordinaation kautta. Valtakunnallisia toimintaamme koordinoivia tahoja ovat THL (Turvakoti) ja HelsinkiMissio (Aggredi -toiminta)

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksemme vastaa kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvan uudistamisen haasteeseen. Yhdistyksemme toiminnan merkitys ketteränä nopeaan reagointiin kykenevänä kansalaisjärjestönä korostuu toimintaympäristön muutoksessa ja siihen liittyvässä kehittämistyössä. Kansalais-, vapaaehtois- ja vertaistoiminnan, erilaisten matalan kynnyksen palvelujen, auttavien puhelimien ja nettipalveluiden kiinnostavuus ja merkitys tulee kasvamaan. Viime mainittujen tärkeys tuli erityisesti nähtäville korona-epidemian siirrettyä työntekijöitä etätöihin ja asiakassuhteet suurelta osin etäyhteyksinä hoidettaviksi. Nämä menettelyt tulevat jatkumaan osin myös tulevana vuonna.

Korona-aika on vaikeuttanut kaikkien perheiden selviytymistä, mutta erityisesti se on koskettanut haastavassa elämäntilanteessa olevien perheiden tilannetta. Nyt tarvitaan vankkoja ammatillisia, turvallisuutta vahvistavia, vanhemmuutta tukevia, kuntouttavia ja perheiden rinnalla kulkevia palveluita.

Vauvaperhetyön palveluiden toimivan kokonaisuuden haasteena on toimiva nivoutuminen osaksi perhekeskusten toimintaa. Tiedotus ja markkinointi niin palveluiden käyttäjien kuin maksajienkin suuntaan jatkuu. **Ensikodin** henkilökunta on osallistunut yhteisökuntoutuksen prosessikoulutukseen, jonka kautta lisätään asiakkaiden osallisuutta ja vertaisuutta. Vapaaehtoistoiminnan ja kokemusasiantuntijoiden mukanaoloa toiminnassa jatketaan ja kehitetään. **Baby blues -toiminnan** asiakas- ja verkostotyötä kehitetään ottaen huomioon vauvaperheiden muuttuvat tarpeet. **Päiväryhmä Peukaloisen** toiminnassa panostetaan asiakaslähtöisen ja osallistavan työn kehittämiseen. Muuttuvassa toimintaympäristössä säilytetään toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja luodaan uusia verkostoja asiakastyön tueksi.

Vauvalähtöistä päihdekuntoutusta tekevän Pidä kiinni® **Avopalveluyksikkö Jannikan** hyvin käynnistynyt Päijät-Hämeeseen juurtunut työ jatkuu toimivissa tiloissa. Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan myötä monipuolistunut vauvaperheille suunnattu vauvaperhetyömme on palvelukokonaisuus, joka toimii yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, takaa hyvällä

tavalla erilaisia ammatillisuuteen ja vertaisuuteen perustuvia tuen muotoja aina etsivästä ja tavoittavasta, hyvinvointia tukevasta ja ennaltaehkäisevästä avusta vahvaan yksilölliseen tukeen saakka. Valtakunnallisella tasolla on tunnustettu myös Pidä kiinni Ensikodin tarve Päijät-Hämeessä.

Turvakotityö yhdessä Avoväkivaltatyön kanssa on toimiva kokonaisuus, joka mahdollistaa osaavan ja monipuolisen avun ja tuen. Perheväkivaltatyön osalta vahva seudullinen verkostoissa (Marak -toiminta ja Seudullinen perheväkivaltatyötä koordinoiva työryhmä) tapahtuva yhteistyö ja perhe-elämän turvallisuuteen painottuva näkökulma ovat tuoneet lisäarvoa sekä ennaltaehkäisevään että vahvaa väliintuloa edellyttävään työhön. Perheväkivaltaa ehkäisevän työn kehittäminen tulee olemaan selkeä seudullisen Perhekeskustoiminnan kehittämistyön osa-alue.

Turvakotitoiminta kuuluu valtion rahoituksen ja THL:n valtakunnallisen koordinaation piiriin. Turvakotityön kehittämisen painopisteenä on asiakkaiden osallisuuden ja turvallisen elämän edistäminen, asiakkaiden palvelupolkujen ja verkostojen vahvistaminen sekä lasten kanssa tehtävän työn kehittäminen. Vuoden 2022 aikana Turvakotiin saadaan kaksi uutta perhepaikkaa.

Avoväkivaltatyön kokonaisuuteen kuuluva **Väkivaltatyön avopalvelu** vastaa tiiminä omasta toimintakokonaisuudestaan. Laadukasta asiakastyötä, verkostoissa tapahtuvaa työtä ja vaikutustoimintaa jatketaan. Tähän Avoväkivaltatyön kokonaisuuteen kuuluu myös **Aggredi-toiminta**, jonka toiminnan tarkoituksena on kodin ulkopuoliseen väkivaltaan syyllistyneiden tai syyllistymisriskissä olevien auttaminen yksilöllisen asiakastyön ja verkostotyön avulla.

Lapsiperheiden avopalvelun tiimi on toimintojen kokonaisuus, jonka toiminnan tavoitteena on tarjota perheille sekä ammatillista että vertaistukea erilaisissa elämäntilanteissa ja vahvistaa lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutussuhdetta.

Ero lapsiperheessä -toiminnan tavoitteena on erokriisissä olevien perheiden auttaminen vertaisryhmätoiminnan, asiakastyön ja erotukihenkilötoiminnan keinoin huomioiden erityisesti lapsen ja nuoren asema ja tarpeet. Työn juurtuminen keskeiseksi osaksi päijät-hämäläisiä lapsiperhepalveluita ja perhekeskustoimintaa on vuonna 2022 keskeinen painopistealue. Yhdistyksemme vakiintunutta ja osaavaa henkilökuntaa tulee hyödyntää perhepalveluita kehitettäessä.

Kohtaamispaikka Perhetuvan avoin päivätoiminta ja vertaisryhmätoiminta tavoittaa aina uusia vauva- ja pikkulapsiperheitä. Perhetuvan toiminta kehittyy perheiden tarpeet huomioiden. Perhetupa on osa Päijät-Hämeen perhekeskusverkostoa. Kohtaamispaikkatyön riittävä resurssointi on varmistettava Lahden kaupungin uudistaessa organisaatiotaan.

Mieskaveritoiminnan[®] tunnettuutta pyritään parantamaan koko maakunnan alueella. Uusien mieskavereiden rekrytointia ja siihen liittyvän koulutuksen rakennetta ja sisältöä kehitetään yhteistyössä mieskaveritoiminnan valtakunnallisen organisaation kanssa. Vapaaehtoistoiminnan koordinoitua jatketaan Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan työryhmämme työn tuella. Toiminnan tarkoituksena on tarjota kansalaisille osallistumismahdollisuuksia, luoda toimiva yhteistyö työmuotojemme vapaaehtoistoiminnan osalta ja vahvistaa yhdistyksen näkymistä ja toimimista kansalaisjärjestönä.

Yhdistyksemme Vauvaperhetyöryhmä kehittää ja koordinoi vauvaperhetyön sisältöjä ja varmistaa osaltaan ammatillisen tuen toteutumisen yhdistyksen työmuotojen kesken. Yhdistyksemme Lapsityöryhmä koordinoi lasten kanssa tehtävää työtä huolehtien lapsille ja nuorille saatuja lahjoitusten ja avustusten käytöstä järjestämällä iloa ja myönteisiä kokemuksia tuottavia tapahtumia yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa. Työsuojelutoimikunta toimii turvallisten ja terveellisten työolosuhteiden takaamiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi.

Yhteistä työtä jatketaan yhdessä jäsenistön, johtokunnan, osaavan henkilöstön ja enenevässä määrin myös vapaaehtoistemme kanssa. Johtokunnan työn painopisteenä vuonna 2022 on pitää yllä yhteiskunnassa tapahtuvissa muutoksissa kansalaisjärjestön näkökulmaa ajaen samalla yhdistyksemme asiaa, jotta SOTE-uudistuksen toteutuessa meillä on oma tärkeä paikkamme Hyvinvointialueellamme lasten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.

Sitoudumme sosiaalisen kestävyysparantamiseen vähentämällä eriarvoisuutta turvatesamme väkivallan, vauvaperheiden selviytymisen ongelmien, eron tai päihteiden vuoksi haavoittavissa elämäntilanteissa oleville pääsyn avun piiriin.

Nuorekkaan 75-vuotiaan yhdistyksemme työtä ohjaa yhteinen visiomme:

Jokainen on turvassa!

15.12.2021

Jukka Ihalainen

toiminnanjohtaja

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

4. VAUVAPERHETYÖ

4.1 ENSIKOTI

Ensikoti tarjoaa ympärivuorokautista tukea vauvaperheille. Ensikodilla tuetaan vauvan ja vanhemman hyvää suhdetta ja opetellaan arkielämän ja vauvanhoidon taitoja yhdessä kädestä pitäen. Ensikodilla vauva saa turvallisen kasvuympäristön, jossa vauvan tarpeet tulevat tunnistetuksi ja vastatuksi ja vauva voi hyvin. Perhe voi tulla ensikotiin jo raskausaikana, jolloin voidaan tukea vanhemman ja masuvauvan välisen suhteen muodostumista. Ensikotitoiminnan painopisteenä on tukea vauvan ja vanhempien välistä vuorovaikutusta, vauvan hyvän hoidon toteutumista, vahvistaa kiintymyssuhdetta sekä vanhempien voimavaroja. Kuntoutuksessa hyödynnetään vauvaperhetyön menetelmiä, yhteisöä ja vertaistukea. Vauvojen kanssa työskennellään sekä yksilöllisesti ja ryhmissä.

Ensikoti on tarkoitettu perheille, jotka tarvitsevat tiivistä ympärivuorokautista tukea vanhemmuuteen. Ensikotiin tulon taustalla voi olla esimerkiksi mielenterveysongelmia, päihde- ja/tai väkivaltakokemuksia, omien tukiverkoston puuttumista, uupumusta tai muita elämäntilanteeseen liittyviä kriisejä tai traumaattisia elämänvaiheita. Ongelmat ovat usein kasautuneita ja ylisukupolvisia. Perheet ohjautuvat ensikotiin sosiaalitoimen kautta. Ensikodin kuntoutus on perhettä vakauttavaa ja se suunnitellaan perheen yksilölliset tarpeet huomioiden. Perhekohtaista työtä arvioidaan säännöllisesti perheen ja lähettävän tahon kanssa.

Ensikodin henkilökunnalla on sosiaali- tai terveydenhoitoalan AMK-koulutukset ja lisäksi muita vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia sekä kriisi- ja traumatyön koulutusta. Työntekijät osallistuvat keskusjärjestön koulutus- ja työkokouspäiville ja ovat mukana vauvaperhetyön verkostoissa ja koulutuspäivissä. Muuttuvasta ympäristöstä ja vallitsevasta koronatilanteesta johtuen vahvistetaan edelleen yksilö- ja perhekohtaista työskentelyä.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vuonna 2022 vahvistetaan ensikotitoiminnan kehittämistä ja suunnittelua yhdessä asiakkaiden kanssa. Ensikodin henkilökunta on osallistunut yhteisökuntoutuksen pro-

sessikoulutukseen, jonka avulla lisätään ensikodin asiakkaiden osallisuutta ja vahvistetaan vertaistuen vaikutusta ensikotityössä. Ensikodin viikkorakenteeseen kuuluvilla arkisin toteutuvilla aamuturinoilla vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja osallistetaan asiakkaita enenevässä määrin osallistumaan yhteisön toimintojen rakentumiseen sekä tukemaan toisiaan yksilötason tavoitteiden saavuttamisessa. Ensikodin toiminnassa hyödynnetään yhdistyksen muita toimintoja asiakaslähtöisesti.

Ensikodin toiminnassa mallinnetaan vauvaperheen hyvää päivärytmiä. Ensikodilla on laadittu toimintaa ohjaava viikkorakenne, jossa ryhmätoiminnot, ruokailut sekä vauvantahtiset ulkoilut ja vauvan iltatoimet vahvistavat vauvaperheen arkea. Viikon ja päivän rakenteet vakauttavat perheen arkea ja toimivat vanhempien toimintaa ohjaavina elementteinä. Riittävän pitkäkestoisen ensikotijakson aikana ensikodin asiakkaiden vanhemmuus sekä varhainen vuorovaikutus ja kiintymyssuhde sikiö- ja vauva-aikana kehittyy. Vanhemmat luottavat omaan vanhemmuuteensa siinä määrin, että he kokevat omaan kotiin siirtymisen vauvan kanssa turvalliseksi. Asiakkaan kotiutuksessa kotiin annettavat ja muut tarvittavat avopalvelut sekä vanhemman omat hoitokontaktit on valmiiksi suunniteltu. Ensikotijakson aikana pidetään yllä hyvää yhteistyötä asiakkaan kotikunnan sosiaalitoimen kanssa ja pyritään siihen, että ensikotijakson jälkeen perheen kotiin palveluita tuottavat tahot aloittaisivat työskentelyn jo ensikodilta käsin toteutuvien kotijaksojen aikana.

Vapaaehtoistoiminta osana ensikotityötä jatkuu ja sitä kehitetään edelleen asiakaslähtöisemmäksi. Vauvaperhetyön vapaaehtoiset ovat mukana toiminnassa etukäteen sovittuina aikoina hoitamassa vauvoja. Vapaaehtoiset voivat myös olla ohjaamassa ensikodin asiakkaita mm. osallistumaan urheilu- tai kulttuuritapahtumiin. Vapaaehtoisten on mahdollista osallistua yhdistyksen järjestämiin vapaaehtoisten yhteisiin jatkokoulutuksiin ja virkistykseen. Ensikoti tekee tiivistä yhteistyötä yhdistyksen vapaaehtoisten Doula-synnytystukihenkilöiden kanssa ja ensikodissa oleville perheille tarjotaan aktiivisesti Doulaa mukaan synnytykseen.

Ensikotityössä kehitetään kokemusasiantuntijoiden käyttöä. Ensikodilla pidempään olleet asiakkaat voivat olla esimerkiksi esittelemässä ensikodin toimintaa uusille asiakasperheille tai kertomassa kokemuksiaan tutustumiskäyntien aikana.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Ensikotitoiminnan yhteistyöverkostoissa tuodaan esille jo sikiöaikaisen työskentelyn

tärkeyttä ja pyritään vaikuttamaan siihen, että perheet voisivat tulla ensikodille jo raskausaikana. Raskausaikainen työskentely vahvistaa äidin positiivisia mielikuvia kohtuvauvasta ja tukee äidin ja vauvan varhaista vuorovaikutussuhdetta.

Ensikodilla on valmius työskennellä erityistä tukea tarvitsevien perheiden kanssa. Ensikodin toiminnassa hyödynnetään Mannerheimin lastensuojeluliiton ryhmätoimintamallin mukaista Vahvuutta vanhemmuuteen -työskentelyä sekä Hoivaa ja leiki; raskaus- ja vauva-ajan ryhmä- ja perheinterventiokoulutuksen mukaista toimintaa. Ryhmätyöskentelyn ohella mentalisaatioon pohjautuvaa työtettä hyödynnetään vahvasti yksilö- ja perhekohtaisessa työskentelyssä. Ensikodin työntekijöillä on lisäkoulutuksena mm. mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto, Ensi- ja turvakotien liiton järjestämä vaativan vauvatyön prosessikoulutus, MIM-vuorovaikutushavainnointikoulutus, Theraplay-koulutus, yhteisökuntoutuskoulutus, Lapset puheeksi -koulutus sekä Traumaterapiakeskuksen järjestämä kriisi- ja traumatyön koulutus. Työntekijöiden ammattitaidon kehittämisestä huolehditaan ja koulutussuunnitelmassa huomioidaan asiakasrakenteesta nousevat tarpeet. Koulutuksista saatua tietoa hyödynnetään asiakkaille tarjottavien palvelujen kehittämisessä.

Ensikodin toiminnassa noudatetaan Ensi- ja turvakotien liiton laatimia vaativan vauvatyön laatukriteerejä. Asiakkaille tarjotaan yksilön tarpeet huomioiden tasapuoliset ja asiakasta arvostavat palvelut.

Ensikodilla on mahdollista järjestää vauvojen unirytmitystä yhdessä vanhemman kanssa osana ensikotijaksoa. Muutos vauvojen uni- ja päivärytmissä estää vanhempien uupumista ja vahvistaa vanhempien voimavaroja arjessa.

Asiakkailta kerätään ensikotijakson lopussa kirjallinen palaute sekä jakson aikana suullista palautetta. Palautetta pyydetään myös yhteistyökumppaneilta. Ensikoti osallistuu Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -hankkeeseen, jonka avulla saadaan tietoa asiakkaan kokemasta saadun palvelun vaikuttavuudesta. Palautteet käydään läpi työryhmässä kaksi kertaa vuodessa.

3) Yhdistyksen/Ensikodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ensikodilla järjestetään muuttuvan ympäristön erityistilanteet huomioiden Avoimien ovien päiviä sekä lähetetään yhteistyökumppaneille tiedotteita ensikodin työstä.

Avoimiin oviin kutsutaan yhteistyökumppaneita laajasti ensikotityön tutuksi tekemiseksi lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön työntekijöille, neuvolan terveydenhoitajille sekä erikoissairaanhoidon työntekijöille. Myös sosiaalisessa mediassa tuodaan esille ensikodissa tehtävää työtä ja luodaan positiivisia mielikuvia ensikotityön sisällöistä. Ensikodin työntekijöitä osallistuu yhdessä muiden toimijoiden kanssa vauvaa odottavien perheiden kohtaamispaikkaan – Haikarakahvilaan sekä perhevalmennukseen. Ensikoti toimii hyvässä yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän sekä muiden ensikodille asiakkaita ohjaavien tahojen kanssa ja työskentelyä kehitetään asiakastilanteista esiin nousevien tarpeiden mukaisesti.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Ensikodilla tehostetaan jätteiden lajittelua ja selkiytetään edelleen jätteiden lajittelun ohjeistusta. Ruokahuollon osalta pyritään vähentämään ruokahävikkiä ja suositaan ruokavalinnoissa kotimaisia tuotteita ja lähiruokaa. Pesuainevalinnoissa kiinnitetään huomiota ympäristöystävällisyyteen. Toimitiloissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja turvallisuuteen, kaiteet tukevat liikkumista ja lapsiportit rajaavat taape-roikäisten liikkumista tarvittaessa. Henkilökunnan osaamista monikulttuuristen asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelujen tuottamiseen vahvistetaan.

4.2 VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT

4.2.2 BABY BLUES -VAUVAPERHETYÖ

Baby blues -vauvaperhetyö on ennaltaehkäisevää ja matalankynnyksen toimintaa vauvaperheille. Se on myös ongelmia tunnistavaa ja niitä korjaavaa lyhytkestoista ammatillista apua vauvaa odottaville ja vauvaperheille. Toiminnan tavoitteena on ennaltaehkäistä vanhempien uupumista ja vanhemmuutta kuormittavaa stressiä. Toiminta tukee myös masennuksesta toipumista ja perheen jäsenten keskinäistä toimivaa vuorovaikutusta sekä ilon löytymistä vauvasta ja vanhemmuudesta. Odotusaikaisessa Baby blues -työskentelyssä vanhempia vahvistetaan tulevaan synnytykseen ja vanhemmuuteen sekä pyritään vähentämään mahdollista odotusajan ja synnytyksen jälkeistä masennusta.

Baby blues -toiminta tarjoaa ohjausta ja tukea vauvojen vanhemmille kotona tehtävään unirytmitykseen. Työmuoto on mukana valtakunnallisessa vauvaperheiden chat-palvelussa sekä perhevalmennuksissa. Muuttuvasta ympäristöstä sekä erityistilanteesta johtuen asiakastyötä toteutetaan lähitapaamisten ohella myös etätapaamisina.

Vapaaehtoisten toteuttamalla Doula-tukihenkilötoiminnalla tuetaan jo raskausaikana erityistä tukea tarvitsevia äitejä tai vanhempia hyvään ja turvalliseen synnytyskokeemukseen. Vapaaehtoisdoula voi tukea vanhempia sairaalasta kotiin siirryttäessä myös vauvanhoidossa tai varhaisessa imetyksessä lapsivuodeaikana. Tarjoamme myös tarvittaessa etädoulausta, puhelun, WhatsAppin tai Teamsin välityksellä, jos tapaamisiin ei ole muuten mahdollisuutta. Doula-synnytystukihenkilötoiminnassa on mukana kaksoita perehdytettyä vapaaehtoista. Vapaaehtoisia tuetaan säännöllisillä ryhmätapaamisilla, työnohjauksella sekä toimintaan liittyvällä koulutuksella. Vuoden 2022 alussa on tavoitteena rekrytoida ja perehdyttää uusia doulia toimintaamme.

Työntekijällä on AMK-koulutus sekä perheterapiakoulutus, lisäksi vaativaan vauvatyöhön liittyvää koulutusta. Työntekijällä on säännöllinen työnohjaus ja hän osallistuu Ensi- ja turvakotien liiton koulutus- ja työkokouspäiville.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Baby blues -toiminnassa autetaan perheitä löytämään omat voimavaransa ja luomaan toimivia verkostoja tuekseen. Tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin masentuminen ja muun perheen uupuminen sekä vahvistaa toimivaa vuorovaikutusta lasten ja vanhempien välillä. Toiminnan avulla tuetaan vanhempien jaksamista arjessa sekä vauvan iän ja kehityksen mukaisen unirytmien löytymistä. Raskaudenaikaisen työskentelyn ensisijaisena tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin stressiä ja auttaa tunnistamaan erilaisia tunteita kohtuvauvaa kohtaan. Vanhempia tuetaan ja rohkaistaan tulevassa synnytyksessä. Toiminta on perheille maksutonta ja palveluun pääsee ilman lähetettä. Toiminnassa on käytössä sähköinen ajanvaraus yhteydenoton helpottamiseksi. Asiakastyön päättyessä asiakkailta pyydetään kirjallinen palaute, jossa arvioidaan mm. tuen vaikuttavuutta vanhemmuudessa jaksamisessa tai arjenhallinnassa. Asiakkaan toimintaan ohjaavalta taholta pyydetään yhteistyön aikana suullinen tai kirjallinen palaute.

Doula-vapaaehtoistoiminnan seurannan ja arvioinnin tukena ovat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät valtakunnalliset tapaamiset sekä säännölliset yhdistyksen omat vapaaehtoisten ryhmätapaamiset. Asiakkailta pyydetään palautetta Webropol-kyselyllä tukisuhteen päätyttyä ja doula-vapaaehtoisilta palautetta pyydetään kerran vuodessa. Käytössä on myös Webropol-kysely kättilöille, jossa kartoitetaan yhteistyötä

doulan kanssa synnytyksessä sekä yhteistyötä koordinoijan kanssa. Vapaaehtoiset osallistuvat myös doula-iltojen ja lisäkoulutusten sisältöjen suunnitteluun.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Palvelun laatua ja asiakastyön tarpeita seurataan säännöllisesti Vaikuttavuus esiin-hankeessa kehitetyn työkalun avulla. Baby blues -toiminnan asiakas- ja verkostotyötä kehitetään ottamalla huomioon vauvaperheiden muuttuvat tarpeet. Baby blues -vauvaperhetyö on myös vuonna 2022 mukana kerran kuukaudessa järjestettävässä alueellisessa, neuvolayhteistyönä toteutettavassa perhevalmennuksessa, jossa kohderyhmä muodostuu päijät-hämäläisistä synnyttäneistä äideistä ja pariskunnista. Työmuotoa ohjaavat valtakunnalliset Baby blues -vauvaperhetyön laatuksiteerit ja Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät säännölliset valtakunnalliset työkokoukset. Yhteistyötä tehdään tiiviisti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vauvaperheiden kanssa toimivien tahojen, esim. neuvoloiden ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa.

Unirytmitysohjauksella tuetaan vanhempia toteuttamaan kotirytmitys alle vuoden ikäiselle lapselle. Tuen avulla lisätään vanhempien tietoa vauvan unirytmiiin liittyen sekä lisätään vanhempien taitoja toteuttaa unirytmitystä itse kotona. Jalkautuvana työnä työntekijä tapaa vauvaperheitä Orimattilan ja Salpakankaan neuvolan tiloissa sekä Lahden keskustan perhekeskuksessa. Koronatilanteesta johtuen unirytmitysohjausta toteutetaan myös etätapaamisina, puhelujen ja chatin avulla. Vuoden 2022 tavoitteena on unirytmiohjaustapaamisten painottuminen lähitapaamisiin koronaturvallisuus huomioiden. Muutos vauvojen vuorokausi- tai unirytmisissä estää vanhempien uupumista ja tukee arjessa jaksamista.

Doula-vapaaehtoistoimintaa vahvistetaan ja kehitetään edelleen vastaamaan sekä raskaudenaikaisia että synnytyksenjälkeisiä tarpeita. Raskausaikaista vertaistukitoimintaa kehitetään edelleen, samoin varhaiseen imetykseen liittyvää toimintaa. Doula-toiminnassa huomioidaan erityisen tuen piirissä olevien vanhempien ja yksin odottavien tarpeet.

Asiakkailta pyydetään työskentelyn päättyessä palautetta mm. siitä, onko oma kokemus vanhempana pärjäämisestä lisääntynyt työskentelyn aikana. Myös asiakkaan toimintaan ohjanneelta taholta pyydetään palautetta yhteistyön sujuvuudesta, kehittämisehdotuksista ja asiakkaan saamista hyödyistä. Saatua palautetta hyödynnetään työn kehittämisessä.

3) Yhdistyksen/Baby blues -vauvaperhetyön osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Baby blues -vauvaperhetyöstä, doula-vapaaehtoistoiminnasta sekä unirytmiohjauksesta tiedotetaan erilaisissa tapahtumissa sekä sosiaalisessa mediassa.

Asiakastyössä jalkaudutaan Perhetuvalle sekä eri yhteistyötahojen toimipisteisiin, neuvoloihin ja perhekeskuksiin. Työntekijä on mukana neuvoloiden järjestämissä perhevalmennuksissa. Vapaaehtoisten doula-synnytystukihenkilöiden tukea tarjotaan erityisen tuen tarpeessa oleville perheille, näin vahvistetaan perheiden yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassa ja palveluissa.

Baby blues –työntekijä kuuluu kuntien ja järjestöjen vauvaperheiden kanssa työskentelevien työntekijöiden Vauvaverkoston. Verkoston tavoitteena on kehittää ja järjestää joustavaa ja nopeasti vauvan ja vanhempien tarpeeseen reagoivaa toimintaa, huolehtia tiedottamisesta sekä antaa konsultaatio- ja vertaistukea vauvaperhetyöntekijöille. Työntekijä on mukana Päijät-Hämeen vapaaehtoisverkoston toiminnassa.

Baby blues -vauvaperhetyössä toimii vakinaisesti yksi perheterapiakoulutuksen saanut työntekijä. Ryhmä- ja parityöskentelyssä on mukana työpari yhdistyksen muusta työmuodosta tai ulkopuolisesta yhteistyöverkostosta.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Palvelun oikea-aikaista saatavuutta alueellisesti pyritään lisäämään vuoden 2022 aikana, jotta mahdollisimman monet perheet voivat hyötyä Baby blues -työskentelystä. Unirytmiohjauksen tarve on lisääntynyt huomattavasti, sitä pyritään tarjoamaan puheluiden sähköisellä ajanvarauksella, chatin avulla sekä tapaamisilla Päijät-Hämeen alueen neuvoloissa ja perhekeskuksissa.

Vapaaehtois-doulan toimintamallia laajennetaan tarpeiden mukaiseksi, tavoitteena saavuttaa sen avulla yhä useampi erityisen tuen piirissä oleva yksin odottava tai vanhemmat. Työskentelyssä pyritään huomioimaan entistä paremmin myös monikulttuurisen taustan omaavien asiakkaiden tarpeet sekä toisen vanhemman tukeminen vauvan syntymään ja lapsivuodeaikaan liittyen.

4.2.3 PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN

Päiväryhmätoiminta on ryhmämuotoista toimintaa vanhemmuuden taitojen tukemiseksi vauva- ja lapsiperheissä. Ryhmässä tuetaan lapsen ja vanhemman varhaista vuorovaikutusta sekä ennaltaehkäistään vuorovaikutukseen liittyviä haasteita. Asiakkaat ohjautuvat toimintaan tavallisimmin äitiys- ja lastenneuvolan, yhdistyksen muiden työmuotojen, Dilan Vauvan taika -toiminnan, pikkulapsipsykiatrian tai perhetyön ohjaamina. Perheet voivat hakeutua ryhmätoimintaan myös omasta aloitteestaan. Työskentelyyn tulevat lapset ovat alle kolmen vuoden ikäisiä. Päiväryhmässä on kaksi työntekijää. Työntekijöillä on vaativaan vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia.

Asiakastyö koostuu motivointityöstä, ryhmätoiminnasta sekä jälkitukityöskentelystä. Ryhmäjaksolle voi osallistua neljä- viisi vanhempi/lapsi -paria. Toiminta toteutuu 4 - 5 tuntia kerrallaan, kolmena päivänä viikossa, puolen vuoden ajan. Perheillä on mahdollisuus osallistua kahdelle ryhmäkaudelle.

Ryhmäpäivän aikana toistuvat arkirutiinit ja vertaistuki vahvistavat ennakoitavuuden ja hallinnan tunnetta sekä luovat rytmiä päivään. Ryhmässä vanhemmat oppivat paremmin tunnistamaan vauvan hoidon ja hoivan tarpeita, mikä tukee lapsen kehitystä. Sosiaalinen yhdessäolo ja vertaistuki toisten vanhempien kanssa voimaannuttaa vanhempia.

Päiväryhmätoimintaan kuuluu koko perheelle tarkoitettu viiden vuorokauden intensiivityöskentelyjakso Ensi- ja turvakotien liiton koulutus- ja kurssikeskus Sopukassa.

Koronatilanne huomioidaan työskentelyssä ja tarvittaessa perheiden tapaamisia toteutetaan perhekohtaisina tapaamisina sekä joustavasti esim. ulkona leikkipuistoissa.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Toiminnassa panostetaan asiakaslähtöisen ja osallistavan työn kehittämiseen. Perheen ja lähettävän tahon kanssa mietitään yhdessä tavoitteet päiväryhmäjaksolle. Työskentelyllä vahvistetaan perheen omia voimavaroja sekä toimintakykyä arjen asioissa. Päiväryhmätoiminnassa tuetaan ja vahvistetaan vanhemman turvataitoja, itsetuntemusta ja itsetuntoa monipuolisilla menetelmillä. Vanhemman turvallisuuden-

tunteen lisääntyessä stressi vähenee ja voimavarat arjessa jaksamiseen lisääntyvät. Vertaisryhmässä pyritään pienentämään perheiden syrjäytymisriskiä, jolloin myös riski lasten kaltoinkohtelulle vähenee ja perheen sisäinen turvallisuus lisääntyy.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Eri lähtökohdista tuleville perheille luodaan päiväryhmän keinoin tasavertainen työskentely-ympäristö. Alueen vauvaperheillä on yhtäläinen mahdollisuus päästä toiminnan piiriin; osallistumiseen ei tarvita päätöstä tai maksusitoumusta. Alueen pikkulapsitoimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä, jotta perheet ohjautuisivat toiminnan piiriin oikea-aikaisesti. Päiväryhmätoiminnassa kartoitetaan perheen palvelujen tarvetta ja ohjataan perhe muiden palvelujen pariin. Toiminnan arvioinnissa hyödynnetään Ensi- ja turvakotien liiton Vaativan vauvatyön laatukriteereitä. Asiakkailta pyydetään kirjallinen palaute ryhmäkauden lopussa sekä jälkitukityöskentelyjakson päättyessä. Ryhmätoiminnan aikana asiakkaat osallistuvat säännöllisesti Vaikuttavuus esiin -kyselyyn. Ryhmään asiakkaita ohjaavilta tahoilta pyydetään palautetta, jolla kartoitetaan verkostoyhteistyön sujuvuutta, kehittämisehdotuksia sekä näkemyksiä asiakkaan saamista hyödyistä.

3) Yhdistyksen/Päiväryhmä Peukaloisen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Työntekijöiden erityisosaamista tuetaan ja kehitetään syventävillä koulutuksilla. Työntekijät hyödyntävät Ensi- ja turvakotien liiton vaativan vauvatyön erityisosaamista. Työn kehittämisen tarpeita arvioidaan yhdessä muiden ensi- ja turvakotiyhdistysten päiväryhmien sekä liiton asiantuntijoiden kanssa. Olemme mukana Päijät-Hämeen Perhekeskusverkostossa ja alueen Vauvaverkostossa. Päiväryhmätoiminnassa on mukana vapaaehtoisia sylittelemässä vauvoja.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Päiväryhmätoiminta on asiakkaille helposti saavutettavaa, pitkäkestoista matalan kynnyksen toimintaa. Perheitä autetaan löytämään ja saamaan oikea-aikaista apua sosiaalisiin ja/tai terveydellisiin ongelmiin sekä vanhemmuutta kuormittaviin tekijöihin. Vanhempaa ohjataan ja kannustetaan yhdessä lapsen kanssa tutustumaan lapsiperheille tarkoitettuihin oman lähiympäristön virikkeisiin. Ryhmäkerroilla lasten ja vanhempien kanssa käydään tutustumassa lähialueen erilaisiin lapsiperheille suunnattuihin palveluihin.

4.3 VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS

4.3.1 PIDÄ KIINNI® AVOPALVELUYKSIKÖ JANNIKA

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika on tarkoitettu päihteitä käyttäneille tai käyttäville raskaana oleville ja alle 3-vuotiaiden perheille, joissa vanhemmilla on tai on ollut päihteiden käyttöä. Jannikaan voi ohjautua raskausaikana tai missä vaiheessa tahansa lapsen ollessa alle 3-vuotias. Alle 3-vuotiaat lapset ovat kuntoutuksessa mukana yhdessä vanhempansa/vanhempiensa kanssa. Vanhempi tarvitsee päihteettömyyden lisäksi vahvaa tukea vanhemmuuteen sekä varhaiseen vuorovaikutukseen lapsen kanssa.

Jannikan kuntoutus yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihteettömyyttä, vanhemman ja vauvan/lapsen varhaisen vuorovaikutussuhteen vahvistamista, vanhemmuutta ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni vanhempi saavuttaisi päihteettömyyden ja selviytyisi riittävän hyvin lapsensa ensisijaisena hoitajana. Kuntoutus on sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa lastensuojelutyötä. Raskaana olevien kohdalla tavoitteena on alkaa luoda suhdetta masuvauvaan sekä ehkäistä ja minimoida sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä. Raskaana olevien toivotaan ohjautuvan Jannikaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Raskaana olevien kanssa tehdään matalan kynnyksen yksilötyöskentelyä. Raskaana ollessa voi myös aloittaa kuntoutusjakson, joko raskaana olevien ryhmässä tai yhteisökuntoutuksessa vanhempien kanssa, joiden lapsi on myös mukana kuntoutuksessa.

Pidä kiinni avopalvelun kuntoutus perustuu yhteisökuntoutukseen, joka rakentuu perheiden yksilöllisten tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Työskentelyn teoreettisena taustana on kiintymyssuhde-, trauma- ja mentalisaatioteoria sekä reflektiivinen työote. Kuntoutusjaksoon kuuluu omaohjaajakeskustelut, vanhempienryhmä ja päihderyhmät, Hoivaa- ja leiki ryhmä sekä Theraplay työskentelyä sovittaessa. Perheen yksilöllisten tarpeiden mukaan käytetään erilaisia työmenetelmiä vahvistamaan perheen omia voimavaroja, vuorovaikutus- ja arkielämäntaitoja. Jannikassa on käytettävissä tarpeen mukaan digitaaliset kanavat asiakastyössä mm. asiakkaaseen voidaan ottaa kontakti Teams-etäyhteydellä, jos live-tapaaminen ei ole mahdollista.

Jannikaan ohjaudutaan neuvolan, Päijät-Hämeen keskussairaalan HALSO-poliklinikan, päihde- tai sosiaalipalvelujen tai jonkin muun yhteistyötahon kautta. Perheet voivat myös itse tai läheisten avulla olla suoraan yhteydessä Jannikaan. Kuntoutusjaksolla oleville perheille tehdään yksilöllinen asiakassuunnitelma yhteistyössä muiden per-

heen kanssa työskentelevien tahojen kanssa, asiakassuunnitelmat arvioidaan säännöllisesti noin kolmen kuukauden välein. Kuntoutusjaksolla olevat perheet ovat joko sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain mukaisella päätöksellä.

Etsivän ja matalan kynnyksen työskentelyä kehitetään yhteistyössä Pidä kiinni hoitojärjestelmän koordinaation kanssa. Tavoitteena on, että päihteiden käytön riskissä olevat odottavat sekä vauvaperheet tulevat kohdatuksi, ja he saavat tietoa päihteiden käytön vaikutuksista ja tukea tilanteeseensa. Etsivään työhön sisältyy jalkautuva työ yhteistyöverkostoissa ja sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on, että yhteistyötahot saavat työvälineitä perheiden kohtaamiseen ja päihteiden puheeksi ottamiseen. Lisäksi päivystämme valtakunnallisessa vauvaperheet ja päihteet -chatissä sekä olemme mukana äitien nimettömän nettiryhmän ohjaamisessa.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Jannikassa asiakkaat kohdataan aina yksilöllisesti, arvostavasti ja kunnioittavasti. Riittävän tuen takaamiseksi ja elämänmuutoksen pysyvyyden turvaamiseksi kuntoutusjaksojen toivotaan olevan riittävän pitkiä, yhdestä kolmeen vuotta. Kuntoutuminen on hidas prosessi, joka vaatii riittävän pitkän ja intensiivisen jakson. Turvallisuus on Jannikan yhteisön keskeinen elementti. Lapselle ja koko perheelle taataan fyysisesti ja psyykkisesti turvalliset olosuhteet. Turvallista ja yhteisön myönteistä ilmapiiriä tuetaan tietoisesti.

Yhteisökuntoutuksen sisältöä kehitetään edelleen yhteistyössä kuntoutuksessa olevien asiakkaiden kanssa. Jannikassa on säännöllinen yhteisövalmennus, johon osallistuvat sekä asiakkaat että työntekijät yhdessä. Yhteisövalmennusta vetää ulkopuolinen työnohjaaja -kouluttaja. Yhteisökuntoutus perustuu vahvasti vertaistuen hyödyntämiseen, jota ammatillinen apu tukee. Jannikan yhteisö osallistuu aktiivisesti kuntoutusviikkojen suunnitteluun, sekä omien viikko- että kuntoutusjakson tavoitteiden asettamiseen. Asiakkaat osallistuvat tiedon tuottamiseen liittyen päihteisiin, vanhemmuuteen ja lapsen kehitykseen työstämällä näitä asioita omasta näkökulmastaan ja lapsen tarpeista käsin. Asiakkaat ovat osallisena oman asiakassuunnitelman laatimisessa. Yhteisön jäsenet vastaavat Jannikan arjen sujuvuudesta, ja jokaisella yhteisön jäsenellä on omat vastualueet.

Jannikassa hyödynnetään yhteisössä karttuvaa kokemusasiantuntijuutta. Jannikan kuntoutuksessa pidempään olleet asiakkaat osallistuvat uusien yhteisöön tulevien

asiakkaiden vastaanottamiseen sekä yhteisön toimintatapoihin ja sääntöihin perehdyttämiseen. Yhteisöstä valittu ”tukihenkilö” voi olla mukana tapaamassa uutta perhettä ennen kuntoutusjakson aloittamista yhdessä perheen omatyöntekijän kanssa. Asiakkaita pyydetään mukaan myös yhteistyötahoille järjestettäviin Jannikan esittelytapaamisiin. Ensi- ja turvakotien liiton kautta yhteisöön voidaan pyytää vierailulle Pidä kiinni hoitojärjestelmän kuntoutuksen käynyt kokemusasiantuntija.

Jannikassa on vapaaehtoinen 1 - 2 kertaa viikossa hoitamassa lapsia (yhteisökokouksen tai muun) aikuisille suunnatun ryhmätoiminnan ajan. Vapaaehtoisten on mahdollista osallistua yhdistyksen järjestämiin vapaaehtoisten yhteisiin jatkokoulutuksiin ja virkistyksiin.

Jannikan kuntoutusjaksolla olleilta asiakkailta kerätään neljä kertaa vuodessa Pidä kiinni hoitojärjestelmän laatukselyiden palautteet. Palautteet käsitellään yhteisössä ja niiden pohjalta työtä kehitetään edelleen. Suullista palautetta vastaanotetaan kuntoutusjakson aikana. Kuntoutusjakson päättyessä asiakkailta sekä kuntoutusjaksolle lähettävältä taholta pyydetään kirjallinen palaute. Jälkiarviointi kerätään vielä puoli vuotta ja vuosi kuntoutusjakson päättymisen jälkeen niiltä asiakkailta, jotka ovat antaneet luvan yhteystietojensa säilyttämiseen. Lisäksi asiakkailta kerätään Vaikuttavuus esiin -kyselyn palaute kerran kuukaudessa. Vaikuttavuus esiin -kyselyn avulla kerätään tietoa palvelun vaikuttavuudesta asiakkaan oman kokemuksen pohjalta.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaan palvelun

Jannikassa lapsi on työskentelyn keskiössä ja raskausajasta alkaen vanhempia autetaan luomaan suhdetta masuvauvaan. Toimivien yhteistyöverkostojen myötä tavoitteena on asiakkaiden ohjautuminen matalankynnyksen työskentelyyn jo varhain raskausaikana, ja mahdollisimman pian myös kuntoutusjaksolle. Lapsi ja lapsen näkökulman esillä pitäminen on työn keskiössä. Olennaisena osana työskentelyssä on työntekijöiden reflektiivinen työtapa ja vanhemman mentalisaatiokyvyn vahvistaminen. Vanhempien kanssa tarkastellaan heidän toimintaansa ja ajatteluaan suhteessa vauvaan monista eri näkökulmista. Sekä yhteisön- että yksilötyöskentelyssä huomioidaan vauvan tuen ja tarpeiden läpi käyminen. Lapsille tehdään omat tavoitteet kuntoutusjaksolle, ja tavoitteita arvioidaan säännöllisesti verkostoneuvotteluissa. Vauvat ja lapset huomioidaan Jannikan arjen toiminnoissa, kaikkina yhteisöpäivinä lapsille lauletaan tervetulolaulu ja käydään kuulumiset läpi lapsen näkökulmasta. Jannikan viikoittaiseen toimintaan kuuluu Hoivaa- ja leiki -ryhmä vauvoille, taaperoille ja raskaana oleville. Lisäksi tehdään tarvittaessa perhekohtaista Theraplay-työskentelyä vuorovaikutuksen sekä lapsen ja vanhemman välisen kiintymyssuhteen tukemiseksi.

Vauvojen ja lasten asioissa tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa tarpeen mukaan yhteistyössä vanhempien kanssa.

3) *Yhdistyksen/Pidä kiinni Jannikan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelussa*

Jannikan ohjaajilla on sosiaali- ja terveydenhuollon AMK-koulutukset ja lisäksi erilaisia lisäkoulutuksia sekä työkokemusta liittyen mm. päihdetyöhön, mielenterveyden tukemiseen, raskausaikaan ja vauvan syntymiseen, lastensuojeluun sekä varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen. Vastaava sosiaalityöntekijä on yhteiskuntatieteiden maisteri. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja he osallistuvat Ensi- ja turvakotien liiton koulutus- ja työkokouspäiville. Yksi työntekijä osallistuu ICDP-kouluttajakoulutukseen. Koulutusten tuoma tieto hyödynnetään Jannikan kehittämissä ja työskentelyssä. Tavoitteena on järjestää vuonna 2022 yhdistyksen asiakkaille kokemustoimijakoulutus, ja hyödyntää kokemusasiantuntijuutta yhdistyksen eri työmuodoissa.

Verkko- ja digitaalisen auttamisen keinoja on kehitetty ja ne ovat osa käytössä olevia työmenetelmiä. Asiakastyössä voidaan käyttää tarpeen mukaan videovälitteistä yhteydenpitoa, jos lähitapaaminen ei ole mahdollista.

Jannikassa tarjotaan konsultaatiota yhteistyökumppaneille ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään päihteitä käyttävien vauvaperheiden kohtaamista, tukemista ja hoitoon ohjaamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Jotta asiakkaat ohjautuvat palveluun oikea-aikaisesti ja saavat riittävät palvelut, tehdään yhteistyöverkostojen kanssa tiivistä yhteistyötä tapaamalla säännöllisesti terveys- ja sosiaalihuollon työntekijöitä, alueen päihdejärjestöjen edustajia sekä muita yhteistyökumppaneita yhteistyötapaamisissa, avoimissa ovissa sekä tiimivierailuilla. Vuoden 2022 aikana järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyökumppaneille koulutusta vauvalähtöiseen päihdetyöhön liittyen.

Työtä kehitetään asiakasnäkökulmasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja tarvittaessa toimitaan työparina neuvoloissa tai muissa palveluissa tukemassa asiakkaan ohjautumista palveluun sekä voidaan järjestää ryhmätoimintaa, kuten raskaana olevien ryhmiä työparina yhteistyökumppanien kanssa.

4) *Sosiaaliset ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Yhteisöllisen toimintamallin myötä vahvistetaan asiakkaiden sosiaalisia taitoja, yhteiskunnassa toimimista ja vertaistukea. Asiakkaiden omaa osallisuutta omassa kun-

toutumisessa vahvistetaan. Päihteiden käyttö on lisääntynyt, jonka vuoksi yhteistyön tekemistä alueen järjestöjen ja SOTE-palveluiden kanssa on kehitettävä edelleen.

Jannikassa jätteet lajitellaan; metalli, muovi, pahvi, komposti, sekä- ja energijätteille on omat jäteastiansa ja paperin kulutus minimoidaan. Asiakkaita ohjeistetaan osallistumaan kierrätykseen. Ruokahävikkiä pyritään minimoimaan. Jannikassa valmistetaan kotiruokaa, jonka suunnittelun ja valmistuksen yhteisö toteuttaa. Asiakasperheiden erilaiset kulttuuritaustat ja kulttuuriperinteet huomioidaan työskentelyssä mm. ruoka- ja juhlakulttuurien osalta. Toimitiloissa kiinnitetään huomiota turvallisuuteen ja lapsiystävällisyyteen.

5. PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

Perheväkivaltatyö on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa työtä aikuisten, lasten ja perheiden kanssa. Työssä korostuvat yhteistyö ja kumppanuus eri toimijoiden kanssa. Työ sisältää laitos- ja avopalvelun, jotka muodostavat omat tiiminsä: turvakotityön tiimi ja väkivaltatyön avopalvelun tiimi. Näiden tiimien työskentelyn periaatteena on turvallisuuden huomioiminen, asiakaslähtöisyys ja luotettavuus. Työn tavoitteena on kaikkien väkivallan osapuolien huomioiminen ja heidän oikeutensa saada apua. Perheväkivaltatyön perustehtävänä on tarjota turvaa ja tukea yksilölle ja koko perheelle perhe- ja lähisuhdeväkivalta- tai sen uhkatilanteessa, erityisesti lapsen asema huomioiden.

Perheväkivaltatyön sisältöön kuuluu merkittävänä osana turvallisuustyö ja vaikuttamistoiminta sekä ehkäisevä työ. Tämän työn tavoitteena on vahvistaa kansalaisten ja eri toimijoiden ymmärrystä turvallisuuden merkityksestä hyvinvointiin sekä siihen vaikuttavista tekijöistä. Tämä tapahtuu mm. laaja-alaisen verkostotyön, kansalaiskoh- taamisten, koulutuksien ja aihealueeseen tuotetun materiaalin levittämisen ja tiedot- tamisen kautta.

5.1 TURVAKOTI

Turvakoti on tarkoitettu perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kokeville tai sen uhan alla eläville aikuisille naisille ja miehille sekä heidän lapsilleen. Turvakotipalvelu on asiakkaalle maksutonta, eikä edellytä lähetettä. Turvakodissa on seitsemän perhepaikkaa. Turvakotiin voi hakeutua mihin vuorokauden aikaan tahansa lähisuhdeväkivallan kriisitilanteissa oma-aloitteisesti, viranomaisen tai jonkin muun tahon ohjaamana. Tarvit-

taessa turvakotiin voi tulla nimettömänä. Turvakodilta saa puhelimitse ympäri vuorokauden (24 h) henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta perhe- tai lähisuhdeväkivaltilanteessa. Turvakotipalveluista säädetään laissa valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014), jotka on muutettu lailla 166/2017 (laki astuu voimaan 1.1.2019) sekä valtioneuvoston asetuksessa turvakotipalvelujen tuottamiselle asetettavista edellytyksistä (598/2015).

Turvakoti tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvaa ja kriisiajan asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Tavoitteena on väkivaltakierteen katkaisu, lähisuhdeväkivallan ehkäisy sekä elämäntilanteen rauhoittaminen ja vakauttaminen. Perhe- ja lähisuhdeväkivalta voi olla esimerkiksi fyysistä, henkistä, taloudellista, seksuaalista ja digitaalista. Lähisuhdeväkivallan ei tarvitse olla fyysistä, jotta voi hakeutua turvakotiin. Turvattomuuden tunne, väkivallan uhka tai henkinen väkivalta ovat riittäviä syitä hakeutua turvakotiin. Turvakodissa neuvotaan myös oikeudellisissa kysymyksissä ja autetaan arkisten asioiden järjestämisessä.

Turvakodin henkilöstön kelpoisuuden osalta noudatetaan Valtioneuvoston asetusta turvakotipalvelun tuottamiselle asetettavista edellytyksistä (598/2015, 1§). Turvakodin työntekijöillä on sosiaali- tai terveystieteiden AMK-tutkinto, sekä riittävä koulutus liittyen lasten kanssa työskentelyyn, lähisuhdeväkivaltaan ilmiönä sekä kriisityöhön. Laadukkaiden palveluiden tarjoaminen edellyttää henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon kehittämistä ja ylläpitämistä. Valtioneuvoston asetuksen mukaan turvakodin henkilöstön koulutuksen osalta noudatetaan turvakotipalvelun tuottamiselle asetettuja edellytyksiä (598/2015, 2§). Täydennyskoulutusta, johon turvakodin henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua, koordinoidaan THL:n ja Ensi- ja turvakotien liiton toimesta ja niihin osallistutaan aktiivisesti. Lisäksi turvakodin henkilöstö osallistuu erilaisiin yhteistyökumppaneiden järjestämiin yhden – kahden päivän mittaisiin väkivaltatyön koulutuksiin.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Turvakotityön kehittämisen painopisteenä on asiakkaiden osallisuuden ja turvallisen elämän edistäminen. Kriisityötä tehdään asiakaslähtöisesti; tuen tarve määritellään yhteistyössä asiakkaan kanssa ja tavoitteet asiakasprosessille asetetaan yhdessä. Työskentelyssä pyritään huomioimaan kaikki asianosaiset, joita tilanne koskettaa.

Turvakotijakson aikana kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tilanteeseen ja lapsen osallisuuden sekä turvallisuuden lisäämiseen. Turvakotityön tavoitteena on osaltaan luoda ja mahdollistaa turvalliset puitteet perheiden ja yksilöiden arkeen. Aikuisten kanssa tehtävässä työssä kehitetään vertaisryhmätoimintaa ja sitä kautta lisääntyvää yhteisöllistä sekä osallistavaa toimintaa. Turvakodin toimitilat tukevat asiakkaiden yhteisöllisyyttä ja mahdollistavat ryhmätoiminnan. Turvakodin tilat laajenevat vuoden 2022 alussa. Asiakkaiden käyttöön tulee kaksi uutta perhehuonetta.

Turvakodissa on maahanmuuttajataustaisia perheitä. Maahanmuuttajilla on erityistarpeita; heidän tietoisuutensa palveluista sekä kielitaito saattavat olla hyvinkin vajaavaisia. Maahanmuuttajilla saattaa olla puutteellisia käsityksiä siitä, miten Suomen sosiaaliturva toimii. Työskentely maahanmuuttajataustaisten kanssa vaatii enemmän resursseja, jotta he saavat yhdenvertaisen palvelun kantaväestön kanssa. Tarvitaan kulttuurisensitiivistä työtettä ja osaamista maahanmuuttajien kanssa työskentelyssä laadukkaana palvelun turvaamiseksi. Maahanmuuttaja-asiakkaille tarjotaan tulkkauksen avulla mahdollisuus tulla kuulluksi ja autetuksi omalla äidinkielellään. Turvakodilla on asetettu yhdeksi v. 2022 tavoitteeksi maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden palveluprosessin edelleen kehittäminen.

Turvakodissa tehdään työtä myös ikäihmisten turvallisuuden parantamiseksi ja ikäihmisiä ohjautuu etenevässä määrin turvakotipalvelun piiriin.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Lasten kanssa tehtävää työtä kehitetään edelleen vuonna 2022. Traumaattisia väkivaltakokemuksia omaavan lapsen kanssa työskentelyyn tarvitaan erityisosaamista, jossa lapselle sopivien menetelmien avulla pystytään käsittelemään väkivaltakokemuksia ja vahvistamaan turvallisuutta. Turvakodissa lapsille nimetään omatyöntekijä, joka vastaa lapsen asiakasprosessista. Lapsen ja hänen kanssaan turvakodissa olevan vanhemman asiakasprosessit kulkevat limittäin ja lapsityö sisältää myös yhteisiä tapaamisia lapsen ja vanhemman kanssa. Työskentely tapahtuu ikätasoisesti ja pienten lasten kanssa hyödynnetään erilaisia leikkejä. Lapsityön tavoitteena on lasten kuulluksi ja nähdyksi tuleminen turvakotijakson aikana ja lisätä vanhemman ymmärrystä lapsen kokemuksista sekä vanhemman kykyä huomioida lapsen tilanne tulevaisuutta koskevissa päätöksissään. Vanhemman kanssa keskustellaan lapsen ohjauksesta yhdistyksen lapsityön avopalveluihin tai turvakotijakson jälkeen muihin tarpeellisiin jatkopalveluihin lapsen ja perheen riittävän tuen jatkumisen varmistamiseksi. Turvakoti-

jakson aikana tehdään aktiivista yhteistyötä perhesosiaalityön ja lastensuojelun kanssa.

Vuonna 2022 turvakodissa otetaan käyttöön THL:n Suojassa -hankkeessa kehitetty 9-17 -vuotiaille lapsille tarkoitettu lasten kokeman väkivallan kartoitus- ja haastattelumenetelmä. Menetelmä perustuu tutkittuun tietoon ja sen avulla kartoitetaan turvakodissa olevien lasten turva- ja riskitekijöitä ja tuloksia hyödynnetään tehtävässä asiakastyössä. Menetelmän juuret ovat Ruotsissa ja se on kehitetty tilanteisiin, joissa lapsi elää lähisuhdeväkivallan vaikutuksen alaisena. THL kouluttaa turvakodin henkilökunnan menetelmän käyttöön ja sen käyttöönoton tavoitteena on vahvistaa turvakodissa lasten kanssa ja lasten turvaamiseksi tehtävää työtä.

3) Yhdistyksen/Turvakodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Turvakoti toimii aktiivisesti eri verkostojen kanssa asiakkaan palvelupolkujen vahvistamiseksi. Turvakoti tekee tiivistä yhteistyötä yhdistyksen sisällä erityisesti Väkipalvotyön avopalvelun ja eropalveluiden kanssa, jotta aikuisten ja lasten palvelupolku jatkuu keskeytyksettä turvakotijakson päättymisen jälkeen. Turvakoti tekee yhteistyötä kehittämishankkeiden ja paikallisverkostojen kanssa liittyen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn. Turvakoti kuuluu keskeisenä toimijana Marak-toiminnan moniammatilliseen seudulliseen työryhmään, jossa rakennetaan turvallista tulevaisuutta vakavan väkivallan tai sen uhan alla eläville asiakkaille. Turvakoti on aktiivinen esim. tiedottamisessa eri some-kanavien kautta ja osallistumalla erilaisiin tapahtumiin lähisuhdeväkivallan tiimoilta.

Keskeinen tavoite tulevalle toimintakaudelle on edelleenkin yhteneväisten turvakotipalveluiden kehittäminen THL:n turvakotipalvelujen kehittämisohjelman mukaisesti. Tavoitteena on, että kaikki asiakkaat saavat valtakunnallisesti yhteneväistä ja laadukasta palvelua riippumatta siitä, mihin turvakotiin asiakas hakeutuu. Asiakkaalla on oikeus, turvallisuus huomioiden, valita turvakoti, mihin hän hakeutuu. Toimintakauden tavoitteena on myös turvakotipalveluista ja lähisuhdeväkivallasta tiedottaminen alueellisesti sekä yhteistyön sujuvoittaminen entisestään keskeisten turvakotipalvelua koskevien yhteistyötahojen kanssa.

Turvakodissa tehtävän lapsi- ja aikuistyön arviointimenetelmänä käytetään asiakastyön suunnitelmaa ja sen toteutumisen seuranta sekä THL:n asiakaspalautelomaketta, joka kerätään jokaiselta turvakodissa asiakkaana olleelta. Palaute kysytään lasten osalta lapsilta itseltään sekä hänen kanssaan turvakodissa olevalta vanhemmalta erik-

seen omilla lomakkeilla. Turvakodissa oleva vanhempi antaa palautteen myös omasta asiakasprosessistaan. THL kerää asiakaspalautteet yhteen ja julkaisee 2 kertaa vuodessa saatujen palautteiden pohjalta yhteenvedot, joita hyödynnetään toiminnan ja laadukkaan turvakotipalvelun kehittämisessä. Yhteenvedoissa näkyy erikseen Lahden turvakodin palauteyhteenvedot ja vertailutietona muiden turvakotien palautteiden yhteenvedo.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Turvakodilla huomioidaan kestävä kehitys ja ympäristökuormituksen vähentäminen, esim. jätteen lajittelu ja paperiton toimisto. Turvakodilla tarjotaan lähiruokaa ja seurataan ruokahävikkiä. Kerran viikossa tarjotaan lounaalla myös kasvisruokavaihtoehto.

Turvakodin palvelut ovat asiakkaille maksuttomia. Asiakastyössä kriisiajan työskentely tähtää asiakkaan voimaantumiseen ja aktiiviseen toimijuuteen turvakotijakson jälkeen. Turvakodin tilat sopivat myös liikuntarajoitteisille. Tavoitteena on toiminnan yhdenvertaisuus, moninaisuus ja palvelun saatavuus kaikille sitä tarvitseville. Laadukas työ takaa myös sosiaalisesti kestävä tulokset.

Turvakodilla huomioidaan mahdollisesti jatkuva koronapandemia ja sen mukanaan tuomat käytännöt asiakastyössä ja toiminnassa. Turvakodilla hyödynnetään digitaalisuutta monipuolisesti mm. etäpalavereiden muodossa.

Perhekeskumainen toiminta huomioidaan toimintakulttuurissa. Turvakodin henkilökunta pyrkii lisäämään yleistä tietoisuutta turvakotipalvelusta ja vahvistamaan moniammatillista yhteistyötä, jotta perheet saavat varhaisempaa tukea ja pystytään ehkäisemään ongelmien vaikeutumista sekä korjaavien palveluiden tarvetta. Varmistetaan, että eri toimijoilla on riittävä tieto turvakotitoiminnasta asiakkaiden ohjaukseksi palvelun piiriin ja tiivistetään olemassa olevaa perhekeskusyhteistyötä ja asiakasprosessien sujuvuutta ja hallintaa. Turvakodin asiakkaita ohjataan systemaattisesti turvakotijakson jälkeen yhdistyksen väkivaltatyön avopalveluihin ja/tai muiden alueellisten palveluiden piiriin. Turvakotijakson aikana asiakkaiden viranomaisverkostoja ja tukipalveluita vahvistetaan tai aktivoidaan asiakastarpeiden mukaisesti.

5.2 AVOVÄKIVALTATYÖ

5.2.1 VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

Aikuisten kanssa tehtävässä työssä Väkivaltatyön avopalvelu tarjoaa matalan kynnyksen keskusteluapua, joka muodostuu yksilö-, pari- ja perhetapaamisista sekä vertaisryhmätoiminnasta. Tapaamiset sisältävät muutosta tukevaa keskusteluapua sekä neuvontaa ja ohjausta erilaisissa elämäntilanteissa eläville miehille, naisille ja pareille perheväkivaltakriisin eri vaiheissa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Asiakastyön lisäksi turvallisuustyö sisältyy keskeisenä toimintana Väkivaltatyön avopalveluun. Väkivaltatyön avopalvelun turvallisuustyöllä tehdään perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö näkyväksi ja kaikkien saataville tuomalla väkivaltatyön palveluja tunnetuksi sekä kansalaisten että eri ammatillisten toimijoiden keskuudessa. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

Väkivaltatyön avopalvelun lapsityöntekijä työskentelee perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai väkivallan uhkaa kokeneiden lasten ja nuorten kanssa huomioiden myös lapsen perheen. Lapsi voi ohjautua lapsityöhön myös silloin, jos perheessä on kriisitilanne, joka aiheuttaa turvattomuutta lapsen lähisuhteissa. Lapsityön työmenetelmiä ovat yksilötyö lapsen kanssa, ryhmätoiminta ja vanhemmuustyöskentely.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Tiivistetään ja kehitetään edelleenkin jo toteutunutta Väkivaltatyön avopalvelun aikuis- ja lapsityön sekä Turvakodin yhteistyötä, jolla mahdollistetaan perheväkivallan kaikkien osapuolten tukeminen ja auttaminen. Vuoden 2022 suunnitelmiin ja tavoitteisiin sisältyy myös vapaaehtoisten liittäminen ja aktiivinen osallistaminen osaksi Väkivaltatyön avopalvelun toimintaan. Vapaaehtoiset voivat toimia Väkivaltatyön avopalvelussa tukihenkilöinä ja erilaisten tapahtumien ja ryhmien mahdollistajina. Vapaaehtoinen voi myös osallistua kokemusasiantuntija- tai vertaiskokijatoimintaan, kun hän on toipunut lähisuhdeväkivaltaan liittyvistä kokemuksistaan ja ajattelee, että hän omakohtaisilla kokemuksillaan voisi auttaa muita tai vaikuttaa yhteiskunnassa. Vapaaehtoinen voi osallistua tietyin edellytyksin ja tapauskohtaisesti asiakastyöhön

tai osallistua toimintaan some-vaikuttamisen muodossa, esim. aihealueeseen liittyviä blogi-kirjoituksilla.

Vuonna 2021 koronan vuoksi toteutumatta jäänyt Lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten vertaistukiryhmän toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2022 aikana. Launeen seurakunnan diakoniatyön kanssa on suunniteltu keväälle 2022 ikäihmisten ryhmissä toteutettavia keskustelutilaisuuksia, joissa Väkivaltatyön avopalvelun työntekijä käy puhumassa lähisuhdeturvallisuudesta. Väkivaltatyön avopalvelusta osallistuu edelleenkin kaksi työntekijää, Turvakodin edustajan lisäksi, kerran kuukaudessa kokoontuvaan MARAK -moniammatilliseen riskinarvioinnin kokoukseen.

Lasten ja nuorten ääntä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja vaikuttamistyössä siten, että heidän mielipiteitään hyödynnetään sosiaalisessa mediassa ja blogikirjoituksissa. Oppilaitosyhteistyötä tehdään vapaaehtoisten opiskelijoiden rekrytoinnissa toimintaan. Eri ikäiset vapaaehtoiset otetaan mukaan aktiivisesti vertaisryhmätoimintaan ja tapahtumiin apuohjaajiksi. Lapsityössä painopisteenä on lapsen ja koko perheen turvallisuus. Mallinnetun 5 x prosessin lisäksi asiakkailta on mahdollisuus osallistua Lapsen kaltoinkohtelun katkaisun LKK-terapeuttiseen työskentelyyn, jossa tavaataan lasta ja vanhempaa 16 kertaa ja johon molemmat saavat omat työntekijät. Työskentely ehkäisee ja vähentää tehokkaasti ylisukupolvista kaltoinkohtelua. Vanhemmuustyöskentelyllä lisätään lapsen turvallisuutta, pyritään edistämään kannustavaa kasvatusta ja lisäämään perheessä myönteistä vuorovaikutusta sekä vanhemman voimavaroja kasvattajana.

Väkivaltatyön turvallisuustyötä toteutetaan osallistumalla eri yhteistyötahojen järjestämiin vertaisryhmiin. Näistä saatuja palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilken kanssa jatketaan asiantuntijatiimin toiminnassa mm. koulujen ihmissuhteiden turvallisuuden edistämistyötä kehittämällä keinoja kiusaamiseen tunnistamiseen, siihen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn. Perhekeskustoiminnan kanssa tiivistetään yhteistyötä asiantuntijatasolla. Verkostotyötä tehdään osallistumalla Turvallisuusverkoston ja eri vastuutoimijoista koostuvan Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn seutukoordinaatioryhmän toimintaan. Toteutetaan Päijät-Hämeen ehkäisevän työn toimintasuunnitelman 2021 - 2025 mukaisia palvelulupauksia.

Parisuhdetoimijoiden verkoston tavoitteena on sen nivouttaminen osaksi Perhekeskustoimintaa. Turvallisuuden edistämisen näkökulmasta osallistutaan Homebasen ohjausryhmän toimintaan. Yhteistyö Sosiaalialan osaamiskeskus Verson kanssa toteutuu

myös Neljän tuulen näkökulman juurrutustyönä. Neljän tuulen -toimintamalli on integroiva lähestymistapa päihde-, mielenterveys-, rahapeli- ja lähisuhdeväkivaltaongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen. Toimintamallin tarkoituksena on tuottaa apuvälineitä ammattilaisen työskentelyyn. Systemaattisella puheeksiotolla ja tilastoinnilla ilmiöt tehdään näkyviksi mahdollistaen myös tiedolla johtamisen. Osallistumme mm. kunnissa tehtävään lähisuhdeturvallisuuden edistämiseen; Yhdessä mielessä - hankkeen pilotointiin kuuluvan ikäihmisten asiakasohjaus Siirin työntekijöiden koulutus lähisuhdeväkivaltaan puuttumisesta sekä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettävät teemalliset tapahtumat. Eri ikäryhmille suunnattuja turvallisuuskesitteitä tullaan edelleen jakamaan yli maakuntarajojen kansalaiskohtaamisissa, infopisteissä sekä eri ammattilaisten kautta.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Väkivaltatyön avopalvelu on myös vuonna 2022 väkivalta- ja turvallisuustyön uudelleen päivitettyillä sisällöillä mukana kerran kuukaudessa järjestettävässä alueellisessa, neuvolayhteistyönä toteutettavassa perhevalmennuksessa, jossa kohderyhmä muodostuu päijäthämäläisistä synnyttäneistä äideistä ja pariskunnista. Lasten vertaisryhmät toteutuvat kaksi kertaa vuodessa. Toinen ryhmistä on kohdennettu nuorille ja siinä painottuu tunnetaidot. Ryhmä käynnistyy jatkoryhmänä keväällä ja siinä työstehtään tunnetaitoja taiteen keinoin. Turvataitoryhmä toteutetaan syksyllä ja kohderyhmänä on alakouluikäiset lapset. Taide- ja tunneryhmä toteutetaan yhteistyössä kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa ja asiakkaat molempiin ryhmiin ohjautuvat yhteistyössä julkisen sektorin kautta. Lasten ja nuorten sekä Apua väkivaltaan -chateissa päivystys toteutuu noin kolme kertaa kuukaudessa ja se tulee tavoittamaan haavoittuvassa asemassa olevia lapsia ja nuoria. Kaikkeen toimintaan on kehitetty arviointimenetelmät ja erityisesti tullaan hyödyntämään keskusjärjestön lapsille ja nuorille suunnattua Vaikuttavuus esiin -arviointityökalua.

ETKL:n teemavuoden mukaisesti tulemme painottamaan nuorten hyvinvoinnin edistämistä yhdessä Neljän tuulen ja SOTE-sivistystoimijoiden kanssa.

3) Yhdistyksen/Väkivaltatyön avopalvelun osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ensi- ja turvakotien liiton ja jäsenyhdistysten yhteisesti laaditut laatukriteerit tarjoavat yhdistyksen Väkivaltatyön avopalvelulle laadullisen viitekehyksen ja ohjaavat sekä asiakastyötä että työn rakennetta. Väkivaltatyön avopalvelun aikuis- ja lapsityön sekä Turvakodin yhteistyön edelleen kehittäminen mahdollistaa entistä paremmin saman-

aikaisen tuen tarjoamisen perheväkivallan kaikille osapuolille. Kansalaistoimintaan sisältyen huolehditaan edelleen Väkivaltatyön avopalvelun näkyvyydestä monikanavaisuutta hyödyntäen, jotta kansalaisten tietoisuus omaan ja läheistensä turvallisuuteen vaikuttamiseen vahvistuu ja tarvittaessa kynnyksen lähteä hakemaan apua madaltuu.

Tavoitteena vuodelle 2022 on Väkivaltatyön avopalvelun ja julkisen sektorin asiakasyhteistyön vahvistaminen, jotta Väkivaltatyön avopalvelun toiminta hyvinvoinnin ja lähisuhteiden turvallisuuden edistämiseksi huomioitaisiin mahdollisimman hyvin uusissa hyvinvointialueen rakenteissa. Yhteistyötä vahvistetaan selkiyttämällä palvelupolkuja julkisen sektorin ja järjestölähtöisen Avoväkivaltatyön avopalvelun välille. Avun ja tuen toimivuutta suunnitellaan ja kehitetään uudella työpajatyöskentelyllä, jossa yhdistyksemme väkivaltatyön ja julkisen sektorien edustajien kanssa luodaan yhdessä prosessikuvaus siitä, miten Väkivaltatyön avopalvelu ja erityisesti lapsityö kytkeytyy perhekeskukseen, perhesosiaalityöhön ja lastensuojeluun.

Mikäli rahoitus saadaan keskusjärjestön ja yhdistysten yhteishankkeelle, olemme mukana myös Vauva- ja väkivaltaosaaminen tulevaisuuden SOTE-keskuksiin -hankkeen sisällöissä ja kehittämistyössä. Muuttuvassa toimintaympäristössä toiminnan rahoitus tulee olemaan yhä enemmän sidoksissa vaikuttavuuden arviointiin. Jatkamme edelleenkin systemaattisesti olemassa olevien mittareiden hyödyntämistä asiakkaiden toimintakyvyn ja hyvinvoinnin muutosten arvioinnissa.

Kehitteillä on alueellinen moniammatillinen yhteistyöverkosto THL:n Barnahus-hankkeen tiimoilta, jossa olemme mukana kehittämässä alueelle monitoimijaista palvelumallia. Kehittämiskohteena on moniammatillinen yhteistyö ja väkivaltaa kohtaneen lapsen palvelu- ja hoitoketjut yhdessä alueen julkisten toimijoiden kuten poliisi, lastensuojelu ja terveydenhuolto kanssa. Koulutusyhteistyö on myös osa Barnahus-hanketta ja lapsityöntekijä on koulutautunut näyttöön pohjautuvaan cpc-cbt -mallin mukaisesti Lasten kaltoinkohtelun katkaisun LKK-perheprosessiohjaajaksi. Käynnistymässä on Ensi- ja turvakotien liiton kanssa mallin juurruttamistyö alueelle ja LKK-työskentelyä tullaan jatkamaan aktiivisesti yhteistyössä julkisen sektorin kanssa.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Tuodaan edelleenkin kaikessa verkostoyhteistyössä, koulutustyössä, tiedotus- ja vaikuttamistyössä sekä kansalaistoiminnassa esiin Väkivaltatyön avopalvelua matalan kynnyksen maksuttomana palveluna, jossa huomioidaan kaikki perhe- ja lähisuhdeväkivallan osapuolet läheisineen. Väkivaltatyön avopalvelussa sitoudutaan perustuslais-

sa mainittuihin yhdenvertaisuus-, rikos- ja tasa-arvolakien noudattamiseen. Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen.

Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus ovat rikkaus arkisessa työssämme. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvon edistämistä tukisi mahdollisuus käyttää tulkkauspalveluja niissä asiakastilanteissa, joissa yhteistä kieltä ei ole. Maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden lisääntyessä väkivaltatyön palveluissamme, tulkkauspalveluiden käyttöön olisi tulevaisuudessa hyvä luoda jokin toimintamalli kustannusvaikutukset huomioiden. Painotuksena on, että väkivaltaa kokenut lapsi tulee pääsemään oikea-aikaisesti avun piiriin ja yhteistyö tehostuu eri toimijoiden välillä osana perhekeskusta hyvinvointikuntayhtymäyhteistyön ja THL:n Barnahus -hankkeen myötä. Nuorille suunnataan jatkossa entistä enemmän kohdennettua viestintää väkivallasta ja palvelutarjonnasta sekä oikeudesta saada apua ja tukea myös ilman vanhempaa. Nuorten tavoittaminen palveluiden pariin ja oikea-aikainen avun saanti on myös Ensi- ja turvakotien liiton mukainen strategia vuodelle 2022.

5.2.2 AGGREDI PÄIJÄT-HÄME

Aggredi Päijät-Hämeen tavoitteena on juurruttaa Päijät-Hämeeseen HelsinkiMission kehittämä ja valtakunnallisesti koordinoima Aggredi-toiminta, jonka tarkoituksena on kodin ulkopuoliseen väkivaltaan syyllistyneiden tai syyllistymisriskissä olevien 18 – 49 -vuotiaiden väkivaltaisen käyttäytymisen vähentäminen ja ehkäiseminen yksilöllisen asiakastyön ja verkostotyön avulla. Kohderyhmiin kuuluvat myös joukko- tai koulurumaa suunnittelevat, jolloin voidaan työskennellä myös alaikäisten kanssa, eri äärijärjestöjen edustajat sekä järjestäytyneestä rikollisuudesta irtautujat. Aggredin pää tavoite on väkivaltarikosten vähentäminen yksilötasolla sekä yksilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen. Pääasiallinen vaikuttamismuoto on asiakastyö. Kumppanuuksien luominen ja verkostotyö sekä niiden kehittäminen ovat asiakastyön ohella Aggredin tärkeimmät toimintamuodot. Näiden lisäksi Aggredissa nähdään tärkeäksi yhteiskunnallinen vaikuttaminen, jonka toimintamuotoina ovat aihealueeseen liittyvät infotilaisuudet, koulutukset sekä viestintä ja markkinointi.

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Kodin ulkopuolisille väkivaltarikoksien tekijöille tai järjestäytyneestä rikollisuudesta irtautujille ja heidän läheisilleen ei ole tarjolla vastaava palvelua viranomaiskentän ulkopuolella. Järjestötoimijan tarjoamassa palvelussa ei ole viranomaisille kuuluvaa ilmoitusvelvollisuutta. Asiakkaalle se tarkoittaa sitä, että hän voi puhua avoimesti ja rehellisesti ilman pelkoa seuraamuksista. Asiakasprosessi tähtää asiakkaan identiteetin muutokseen. Prosessin aikana asiakas pystyy luopumaan hänelle ominaisista haitallisista toimintamalleista, jotka ovat sidoksissa väkivaltarikollisen identiteettiin. Arjen toimintaympäristön muuttuessa identiteetin kehittyminen mahdollistuu. Kun asiakas näkee itsensä laajemmin, eikä vain rikosten kautta, alkavat entisen maailman toimintatavat menettää merkitystään. Asiakas pystyy löytämään uusia vahvuuksia, esimerkiksi tunnistamaan olevansa hyvä vanhempi tai opiskelija. Uudessa roolissa vanhoista toimintatavoista ei ole enää hyötyä vaan pikemminkin haittaa, joten asiakas alkaa luopua niistä. Asiakkaille tarjotaan yksilöllistä psykososiaalista tukea. Kesustelussa on paikalla aina kaksi työntekijää. Asiakkaita tavataan yhdistyksen toimitalojen lisäksi vankiloissa, yhdyskuntaseuraamustoimistoissa sekä joissain tapauksissa myös asiakkaan haluamassa paikassa, jossa hän tuntee olonsa turvalliseksi. Puolueettomuus, luottamus, kunnioitus ja arvostus mahdollistavat asiakkaan tasavertaisen kohtaamisen.

Aggredi-toiminta lähtee aina asiakkaan omasta tarpeesta ja lähtökohdista, jolloin asiakas itse määrittää ne asiat, joita hän kokee tarpeellisiksi käsitellä. Aggredissa tapaamisten kestoa tai määrää ei ole rajattu, vaan ne nousevat myös asiakkaan omasta tarpeesta. Aggredi Päijät-Häme on osa kuuden Aggredin kokonaisuutta, joten toiminnan kehittämistä toteutetaan myös valtakunnallisella tasolla hyödyntäen mukana olevien kokemusasiantuntijoiden osaamista ja kokemusta. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti asiakkailta saadun palautteen perusteella. Arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisesti yhtenäisiä arviointilomakkeita.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Aggredissa työskennellään pääasiassa täysi-ikäisten kanssa. Nuorten 18 - 29 -vuotiaiden haastavassa elämäntilanteessa olevien tavoittaminen, motivoiminen tuen piiriin ja laadukkaiden palveluiden tuottaminen on yksi toiminnan tavoitteista. Yhteistyötä nuorten parissa tehdään eri toimijoiden kanssa, joista merkittävimpiä poliisi, ri-

kosseuraamuslaitos sekä lastensuojelun jälkihuolto. Yhteistyötä tehdään myös muiden nuorten parissa toimivien sosiaalialan toimijoiden kanssa.

3) Yhdistyksen/Aggredi Päijät-Hämeen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Aggredi toimii vahvasti eri verkostoissa. Tavoitteena on lisätä eri toimijoiden tietoisuutta Aggredi toiminnasta ja sen työskentelymenetelmistä. Aggredi osallistuu säännöllisesti eri toimijoiden verkostopalaverihin, järjestää infotilaisuuksia menetelmästä ja tarjoaa erityisosaamistaan muiden toimijoiden hyödynnettäväksi. Sosiaalisen median näkyvyyttä lisätään ja sosiaalista mediaa hyödynnetään myös informaation jakokanavana.

Vuonna 2022 perustetaan Aggredin ohjausryhmä myös Päijät-Hämeeseen. Ohjausryhmä koostuu eri yhteistyötahojen edustajista. Työntekijöitä koulutetaan ja perehdytetään jatkuvasti uusiin yhteiskunnassa tapahtuviin ja kohderyhmää koskeviin ilmiöihin sekä asiakaskunnasta nouseviin teemoihin niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti. Työntekijät tutkivat uusia ilmiöitä ja kouluttautuvat uusien ilmiöiden dynamiikkaan sekä niitä koskevaan asiakastyön tarpeeseen. Työ organisoidaan siten, että ammattimaiselle kehitymiselle jää aikaa. Valtakunnalliset Aggredien yhteiset kehittämispäivät pidetään kahdesti vuodessa ja valtakunnallista kehittämistyötä tehdään myös verkkovälitteisesti kerran kuussa kokoontuvassa valtakunnallisessa ohjausryhmässä.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Toiminta on matalankynnyksen toimintaa. Emme edellytä ennakkotietoja asiakkaista, kuten diagnooseja tai rikosrekisteriä. Asiakkaat saavat halutessaan asioida täysin anonymisti ja luottamuksellisesti. Emme edellytä myöskään päihteettömyyttä tai rikoksettomuutta. Otamme toiminnassamme huomioon monikulttuurisuuden ja eri kulttuurien mahdolliset vaikutukset toimintaan.

Aggredi-toiminta on luonteeltaan jossain määrin liikkuvaa ja palvelemme koko Päijät-Hämeen alueella. Liikkumisessa huomioimme ympäristön ja käytämme mahdollisuuksien mukaan julkisia kulkuneuvoja.

5.3 NETTITURVAKOTITOIMINTA

Nettiturvakoti on matalan kynnyksen auttamistyötä väkivaltayössä. Ensi- ja turvakotien liitto on Suomessa ainoa taho, joka ylläpitää ja koordinoi ko. toimintaa. Nettiturvakoti auttaa väkivallan kaikkia osapuolia ja siellä voi keskustella joko ammattiauttajan tai samaa kokeneiden kanssa. Erityisesti lapsia ja nuoria kannustetaan tutustumaan virtuaaliturvakotiin. Nettiturvakodissa on tietoa perheväkivallasta ja avun muodoista lapsille, nuorille ja aikuisille. Apua saavat kokijat ja tekijät. Nettiturvakodista löytyy tietoa myös ammattilaisille. Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten väkivaltatyön ammattilaiset ovat osallistuneet Nettiturvakotitoiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

6. LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

Yhdistyksen Lapsiperheiden avopalvelu koostuu Ero lapsiperheessä -työstä, Mieska-veritoiminnasta® ja Kohtaamispaikka Perhetuvan toiminnasta. Toiminnan päätavoitteena on tarjota perheille sekä ammatillista että vertaistukea erilaisissa elämäntilanteissa ja vahvistaa lapsen ja vanhemman vuorovaikutussuhdetta.

6.1 ERO LAPSIPERHEESSÄ (ELP) –TYÖ

Ero lapsiperheessä -työ auttaa ja tukee erokriisissä olevia perheitä vertaisryhmätöiden, asiakastyön ja erotukihenkilötöiden keinoin huomioiden erityisesti lapsen ja nuoren asema ja tarpeet. Toiminnassa nostetaan esiin lapsen ja nuoren asema uusperheen kriisi- ja erotilanteessa sekä hyödynnetään vapaaehtoisuutta ja vertaisuutta.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Oikea-aikainen tuki sekä ero- että uusperheille ehkäisee syrjäytymistä ja lähisuhdeväkivaltaa sekä lisää aikuisten ja lasten hyvinvointia ja elämänhallintaa perheissä. Uusperheet tulevat ELP-työn asiakkaiksi pääsääntöisesti ydinperheen eroon liittyvien riskitilojen ja lasten oireilun vuoksi.

Asiakastyötä tehdään aikuisten ja lasten kanssa. Tavoitteena on;

- tehdä lapsen tilanne näkyväksi ja vähentää lapsen menetyksiä erossa

- auttaa lasta käsittelemään vanhempien eroa ja siihen liittyviä tunteita ja kokemuksia
- auttaa vanhempia erottamaan vanhemmuussuhteen jatkuminen parisuhteen päättymisestä
- tukea eron jälkeisen yhteistyövanhemmuuden rakentumista

Vertaisryhmät

- **Vanhemman neuvo** -vertaistukiryhmä eropäätöksen tehneelle tai eronneelle vanhemmalle. Samanaikaisesti Vanhemman neuvo -ryhmän kanssa kokoontuu Lasten eroryhmä.
- **Lasten eroryhmä (7-11 v.)**. Ryhmässä käydään läpi lasten ajatuksia, kokemuksia ja tunteita muuttuneessa perhetilanteessa sekä annetaan tietoa siitä, mitä erossa tapahtuu. Lasten eroryhmiä jalkautetaan kouluille yhteistyössä kuraattoreiden kanssa.
- Vuosittain järjestetään **työpaja nuorille (13-17 v.), joiden vanhemmat ovat eronneet**. Työpajassa nuoret kehittävät yhdessä ammattilaisten kanssa menetelmiä, joiden avulla muut nuoret voivat käsitellä vanhempien eroa.
- 12-16 -vuotiaalle nuorille suunnattu **Taide ja tunteet ryhmä** (pilotoitu syksyllä 2021) toteutetaan yhteistyössä lapsityön ja Lahden taidemuseon kanssa vuosittain. Ryhmä mahdollistaa tunnekokemuksia taiteen kautta, auttaa tunnistamaan ja nimeämään tunteita ja tuottaa iloa.
- ELP-työ on mukana **Ensi- ja turvakotien liiton hakemassa Elämää kahdessa kodissa** - lasten ja heidän vanhempiensa eroauttamisen kehittäminen draamamenetelmin -hankkeessa. Hankkeen toteutukseen ETKL hakee rahoitusta Sohlbergin säätiöltä. ELP-työntekijä osallistuu mm. vanhempien erovertaisryhmän toteuttamiseen. Tarkoituksena on toiminnan vakiinnuttaminen osaksi ETKL:n ja jäsenyhdistysten ELP-työtä.

Valtakunnallinen chat- päivystys

- ELP työntekijät osallistuvat valtakunnallisten aikuisten apueeroon -chatin sekä lasten ja nuorten chattien toteutukseen viikottain.

Vapaaehtoistoiminta

- Vakiinnutetaan v. 2020 käynnistynyt erotukihenkilötoiminta ja koulutetaan tarpeen mukaan uusia erotukihenkilöitä. Saatetaan yhteen erotukihenkilö ja tukea tarvitseva vanhempi. Toiminnan lähtökohtana on molempien vanhempien tärkeys lapselle.

- Erotukihenkilöt toimivat vapaaehtoisina chat-päivystäjinä valtakunnallisessa apuaeroon -chatissa.

Ero-info illat. Yhdessä eroauttajien verkoston kanssa järjestetään 2-3 Eroinfo-iltaa vuoden aikana. Illat tarjoavat tietoa alueen eropalveluista, yhteistyövanhemmuuden merkityksestä sekä lapsen tukemisesta erotilanteessa. Tilaisuudessa on myös mahdollista kysyä, kuulla ja jakaa eroon liittyviä kokemuksia ja tunteita. Tilaisuudet järjestetään joko livenä tai Teamsin kautta.

Tapahtumat ja retket. Yhteinen jaettu ilo on ensimmäinen lapsen psyykkistä kehitystä suojaava tekijä. Tarjoamalla perheille yhteisiä, voimauttavia, kokemuksia ja ilonhetkiä, vahvistetaan lapsen itsetuntoa sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta.

Toiminnalla mahdollistetaan myös perheiden osallisuuden kokemuksia.

Yhteistyötä tehdään yhdistyksen sisällä mm. tekemällä työparityötä eri työmuotojen kanssa. Näin varmistetaan, että asiakas saa tarpeenmukaista tukea ja apua omaan tilanteeseensa. Lisäksi jalkaudutaan Perhekeskuksiin ja Kohtaamispaikoille teemalla ”Puhetta parisuhteesta”. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä (Heinola, Asikkala), kun erotyöntekijät ovat olleet saatavilla omalla paikkakunnalla. Kutsutaan verkostoja avoimiin oviin sekä jalkaudutaan kuntiin. Tehdään tiivistä yhteistyötä alueellisen eroauttajaverkoston kanssa.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Ero lapsiperheessä työssä tarjotaan keskusteluapua vanhemmille myös vauvaperheaikana. Lapsille ja nuorille tarjotaan sekä yksilö- että ryhmämuotoista tukea vanhempien erotilanteessa. Lasten kanssa työskentelyyn liittyy aina myös vanhempien tapamiset.

Tehdään yhteistyötä koulujen ja muiden nuorten parissa työskentelevien kanssa. Yhteistyön kautta tavoitellaan erityisesti haavoittuvassa elämäntilanteessa olevia nuoria.

Yhdessä Ensi- ja turvakotien liiton sekä muiden jäsenyhdistysten kanssa tehty kehittämistyö ja v. 2020 luodut laatuksiteerit raamittavat työtä. Niiden avulla turvataan työn laatua sekä paikallisesti että valtakunnallisesti.

3) Yhdistyksen/Ero lapsiperheessä -työn osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Eroperheille tarjolla oleva tuki, asiakastyö aikuisten, lasten ja nuorten kanssa sekä vertaisryhmät, on helposti saatavilla olevaa, ns. matalankynnyksen tukea. Erotukihenkilötoiminta mahdollistaa vertaistuen tukea tarvitsevalle ja mahdollistaa tukijalle toisten auttamisen omaa kokemusta hyödyntäen. Työskentelyssä huomioidaan moninaiset perherakenteet ja vastataan erilaisten perheiden tarpeisiin. Järjestölähtöisessä työssä painottuvat tasa-arvo, vertaisuus ja toiminnan maksuttomuus.

Palveluita kehitetään asiakkaiden tarpeiden, palautteiden ja vaikuttavuuskyselyiden pohjalta huomioiden yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset (mm. sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto, verkossa toteutettavat palvelut ja alueelle muotoutuva perhekeskustoiminta).

ELP-työntekijät ovat aktiivisesti mukana sekä maakunnallisen että kuntien perhekeskustoiminnan kehittämisessä.

Hyvällä viestinnällä ja tiedottamisella (nettisivut, www.apuaeroon.fi, koulujen Wilma, sosiaalinen media jne.) huolehditaan tiedonkulusta ja tehdään Eroperheille tueksi -toimintaa, sen toimintamalleja, sisältöjä ja tuloksia tunnetuksi perheille, yhteistyötaidoille ja laajemmalle yleisölle.

Ero lapsiperheessä -työ on STEA-rahoitteista. Järjestölähtöinen eroauttaminen uudistuvissa SOTE-palveluissa sekä alueen muovautuvassa Hyvinvointikuntayhtymän sosiaalipalveluissa tulisi turvata riittävällä STEA-rahoituksella. Näin ollen asiakkaat saavat erotilanteessa tarvitsemansa, laadukkaan ja monipuolisen avun. Työn laatua varmistaa ammattitaitoinen, moniammatillinen ja koulutettu henkilöstö.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Ero lapsiperheessä -toiminnassa tuki on kaikille tarjolla olevaa, matalankynnyksen tukea. Palvelussa toteutuu yhdenvertaisuus ja moninaisuus. Monikulttuurisuuteen liittyvää osaamista lisätään. Asiakaskeskeisyys ja asiakkaan tarpeisiin vastaaminen on toiminnan lähtökohtana. Sitoudumme toiminnassamme kestävä kehityksen tukemiseen ja ekologiseen ajatteluun.

6.2 MIESKAVERITOIMINTA®

Mieskaveritoiminta® on vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai

muihin läheisiin miehiin. Lasten alaikäraja toimintaan on 4 vuotta. Mieskaveritoiminnassa halutaan löytää oikeita ihmissuhteita, joiden perustana on vastavuoroinen kaaveruus.

Toiminnan tavoitteena on:

- Mahdollistaa lapselle turvallinen tapa tutustua aikuisen miehen arkeen ja elämään.
- Lisätä lapsen kehitystä tukevia aikuiskontakteja.
- Lisätä yksin lastaan kasvattavan äidin jaksamista perheen turvaverkostoa laajentamalla.
- Lisätä sekä mieskavereiden että lasten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksia.

Mieskaverit koulutetaan 12–15 tuntia kestävässä koulutuksessa, jossa käydään läpi toiminnan periaatteet, omia motiiveja ja arvomaailmaa sekä lapsen kehitykseen ja yksinhuoltajaperheisiin liittyviä asioita. Lisäksi kaikki mieskaverit haastatellaan yksilöllisesti ja heille haetaan rikostaustaote. Äidit hakevat mieskaveria lapselleen vapaamuotoisella hakemuksella, johon saa ohjeet mieskaveritoiminnan ohjaajalta tai www.mieskaverit.fi sivuilta. Toimintaan hakeneet äidit ja mielellään lapsi/lapset tavaataan yksilöllisessä tapaamisessa joko perheen kotona tai työntekijän toimistolla. Tapaamisessa käydään läpi toiminnan periaatteet ja prosessi. Lisäksi käydään läpi perheen tilannetta sekä äidin ja lapsen toiveita mieskaverin suhteen. Yksilöllinen tapaaminen antaa hyvän käsityksen perheen tilanteesta ja tarpeista sekä mahdollistaa äidille luottamuksellisen keskustelun työntekijän kanssa. Tärkeää on myös, että työntekijä tapaa lapsen/lapset, tämä helpottaa sopivan vapaaehtoisen löytymistä.

Mieskaveri ja pikkukaveri tapaavat keskimäärin joka toinen viikko, noin 2-3 tuntia kerrallaan. Vapaaehtoinen mieskaveri saa itse määrittellä, kuinka paljon hänen on mahdollista käyttää aikaansa toimintaan pikkukaverin perheen aikataulut huomioiden. Kaikista toiminnan käytännöistä mieskaveri ja äiti sopivat keskenään. Mieskaverin ja pikkukaverin tapaamisissa suositaan maksuttomia tekemisiä ja korostetaan molemminpuolisen ilon merkitystä.

Toimintaa rahoittaa STEA (Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus) kohdennetulla toiminta-avustuksella. Mieskaveritoimintaa koordinoi valtakunnallisesti Pienperheyhdistys. Mieskaveritoiminta® on rekisteröity tavaramerkki.

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Mieskaverien rekrytoinnissa pyritään löytämään väyliä, joiden kautta innostetaan uusia vapaaehtoisia mukaan toimintaan. Mieskaverikursseja on tarkoitus pitää vuoden 2022 aikana neljä. Toiminnassa oleville mieskavereille pidetään 4 työnohjauksellista ja vertaistuellista tapaamista. Jatkokoulutuksia järjestetään kuunnellen mieskavereiden toiveita ja tarpeita. Mieskavereille ja pikkukavereille järjestetään yhteisiä retkiä. Valtakunnallinen mieskaveritoiminta täyttää 30 vuotta. Juhla kaikille mieskavereille sekä pikkukavereille järjestetään Helsingissä 11. – 12.6.2022.

Mieskavereille tiedotetaan ajankohtaisista asioista sähköpostitse lähetettävillä kuukausikirjeillä sekä suljetuissa Whatsapp -ryhmässä. Lisäksi mieskavereita tuetaan ja kannustetaan keskinäiseen yhteydenpitoon ja tapaamisten järjestämisiin omatoimisesti pikkukaverien kanssa. Mieskavereille ja perheille järjestetään yhteistyössä MLL perhekummi ja Harjula Settlementin Omakamu -toiminnan kanssa retkiä ja koulutuksellisia tilaisuuksia.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Mieskaveritoimintaan hakeneet äidit ja lapsi/lapset tavataan ja perehdytetään kotikäynneillä. Tämä käytäntö helpottaa sopivan vapaaehtoisen löytymistä ja sitouttaa äitiä toimintaan. Sopivan kaveriparin yhdistämisessä kuunnellaan kaikkien osapuolien toiveita. Äitien ja lasten tapaamisissa käydään läpi mieskaveritoiminnan käytäntöjen lisäksi perheen tilannetta ja tarpeita sekä korostetaan tarvittaessa palveluohjausta ja informoidaan yhdistyksen muista palveluista.

Kaverisuhteen kestänyt puolesta vuodesta vuoteen järjestetään kaverikuulumista-paaminen. Tapaamisen tarkoituksena on yhdessä mieskaverin, äidin ja lapsen sekä mieskaveritoiminnan ohjaajan kanssa käydä läpi kaverisuhteen kuulumisia ja sujumista sekä mahdollisia ongelmakohtia sekä kuunnella kaikkien osapuolten toiveita. Tapaamisia jatketaan keskittyen uusiin kaveripareihin.

Mieskaveritoiminnassa mukana olevia perheitä kutsutaan mukaan yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin ja teemailtoihin.

3) Yhdistyksen/Mieskaveritoiminnan[®] osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Mieskaveritoiminnan koulutuksen rakenteen ja sisällön tarkastelua jatketaan yhdessä muiden mieskaveritoiminnan ohjaajien kanssa. Mieskaveritoiminnan struktuuria käydään läpi ja tehdään tarkennuksia toiminnan käytäntöihin yhteistyössä Pienperheyhdistyksen kanssa.

Mieskaveritoiminnan tunnettavuutta pyritään parantamaan lehtiartikkelein sekä sosiaalisen median kautta. Mieskavereita pyritään saamaan myös ympäristökunnista.

Lasten palautteiden kehittämistä jatketaan ja palautteet kerätään alkusyksystä 2022. Mieskavereiden ja äitien palautteet kerätään sähköisesti aiempien vuosien tapaan.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme*

Mieskaveritoiminnassa järjestetään retkiä ja tapahtumia. Osa retkistä on vakiintunut vuosikelloon ja liittyvät luontoon. Retkillä lapsia ohjataan toimimaan ympäristöä kunnioittavasti ja kestävästi tukien. Retkien tarkoituksena on luontoon tutustuminen ja positiivisten luontokokemusten luominen pikkukavereille.

Mieskaveritoiminnassa keskeistä on yhteisöllisyys ja toiminnassa olevien ihmisten moninaisuuden kunnioittaminen sekä tasa-arvoisuus. Näitä arvoja tuetaan kaikissa yhteisissä tapaamisissa ottamalla huomioon jokainen toiminnassa mukana oleva ja kohtaamalla heidät yksilöllisesti.

6.3 KOHTAAMISPAIKKA PERHETUPA

Perhetupa on kaikille lapsiperheille avoin kohtaamisen ja yhdessä toimimisen paikka. Toiminta on suunnattu 0 -6 v. lasten perheille. Perhetupa on avoinna viitenä päivänä viikossa klo 9-15. Tilapäistä lastenhoitoa on mahdollista saada sopimuksen mukaan. Perheille ja yhdistyksille tarjotaan tilat vertaisryhmätoimintaan. Perhetuvan toiminta on ehkäisevää lastensuojelutyötä, joka tukee lapsiperheiden hyvinvointia ja vahvistaa vanhempien jaksamista.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022

1) *Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut*

Perhetuvan toiminnan tavoitteena on vähentää vanhempien ja lasten yksinäisyyden kokemusta sekä vahvistaa sosiaalisia suhteita. Matalan kynnyksen toiminta mahdollis-

taa ja tukee perheiden yhdenvertaisuuden, vertaistuen, yhteisöllisyyden ja osallisuuden toteutumista. Toiminnan avulla lisätään vanhempien arjessa jaksamista sekä voimavaroja. Toimintaan voi tulla anonyymisti, osallistuminen on perheille maksutonta. Tarvittaessa on mahdollisuus palveluohjaukseen sekä henkilökohtaiseen tukeen. Perhetuvalle voivat tulla erilaisista lähtökohdista ja erilaisissa elämäntilanteissa olevat perheet. Ihmisten kohtaaminen ja kohdatuksi tuleminen on erittäin tärkeää. Kohtaamisen merkitys on korostunut korona-aikana.

Perhetuvalla toteutuu ohjattua sekä perheiden omatoimista vertaisryhmätoimintaa. Oma yhdistys sekä eri yhteistyötahot käyttävät tiloja ryhmätoimintaan. Ryhmiltä ei veloiteta maksua. Perhetuvan tila on vuokrattavissa lasten perhejuhliin (lasten syntymäpäivät ja ristiäiset).

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Perhetuvan toiminnassa lapset ovat keskiössä ja heidät huomioidaan yksilöllisesti. Lapsille tarjotaan elämyksellistä toimintaa ikätason mukaisesti, osallistuminen on vapaaehtoista. Perhetuvalla lapsilla on mahdollisuus vapaaseen ja ohjattuun leikkiin turvallisessa ja kodinomaisessa ympäristössä. Leikin kautta tuetaan lasten keskinäistä vuorovaikutusta ja mallioppimista. Toiminta tukee myös lasten osallisuutta. Tavoitteena on vahvistaa lasten sosiaalisten kontaktien sekä turvaverkkojen rakentumista.

Perhetuvalla toteutetaan säännöllistä arviointia ja kerätään asiakaspalautetta. Kävijöiden määrystä kerätään tilastotietoa SofiaCRM -Asiakastietojärjestelmään (tiedoissa ei ole tunnistetietoja). Toimintaa arvioidaan mm. Vaikuttavuus esiin -mittarilla, webropol- palautekyselyllä, Lastensuojelun keskusliiton kohtaamispaikkojen arviointi -työkalulla, perheiden osallisuuskyselyllä ja suullisesti saadulla palautteella. Tuloksia hyödynnetään rahoitusten hakemisessa sekä toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa.

3) Yhdistyksen/Kohtaamispaikka Perhetuvan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Perhetupa on osa Päijät-Hämeen perhekeskusverkostoa. Perhetupa kuuluu maakunnalliseen Kohtaamispaikkojen verkostoon ja osallistuu sen toiminnan kehittämiseen. Perhetuvan työntekijät ovat mukana Lahden kohtaamispaikkaverkoston ydintiimissä, jossa on lisäksi mukana MLL, Päijät-Sote, Seurakuntayhtymä, Dila sekä Avoin varhaiskasvatus. Perhetuvalla on ydintiimissä vahva rooli suunnittelijana ja toteuttajana. Yhteinen tekijä on tarjota perheille matalan kynnyksen toimintaa. Ydintiimi tukee lapsi-

perheitä monin tavoin ja toteuttaa yhdessä myös leikkipuistotoimintaa, perhetapahtumia sekä kohdennettua ruoka-avustusta. Verkostolla on yhteinen toimintakalenteri.

Perhetupa on mukana THL:n valtakunnallisessa kohtaamispaikkaverkostossa, jossa kehitetään kohtaamispaikkatoiminnan mallia. Työntekijät ovat käyneet kohtaamispaikka-arvioitsija -koulutuksen ja voivat kouluttaa muiden kohtaamispaikkojen työntekijöitä. Perhetupa toimii yhteistyössä eri lapsiperhetoimijoiden kanssa ja on mukana lapsiperhejärjestöjen verkostoissa. Perhetupa osallistuu Keskusjärjestön järjestämiin perhetupien työkokouksiin sekä Ensi- ja turvakotiyhdistysten kohtaamispaikkatoiminnan kehittämiseen.

Perhetupa on toiminut alusta saakka perhekeskusmaisesti kohtaamispaikkatoiminnan ja kumppanuuksien osalta. Perhetuvan toiminta on kuntalaisia hyödyttävää ja muiden toimijoiden palveluja täydentävää. Perhetuvalla on monipuolinen vertaisuuden ja matalan kynnyksen toimintamalli, joka tarjoaa tukea perheiden erilaisiin elämäntilanteisiin. Perhetupa on osa yhdistyksen palvelukokonaisuutta. Päijät-Hämeen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ohjaa osaltaan Perhetuvan toimintaa.

Perhetuvan toiminta on kansalaistoimintaa. Vertaisryhmätoiminnan mahdollistaminen on olennainen osa Perhetuvan toimintaa. Ryhmät voivat kokoontua maksutta.

Perhetuvan työntekijät ovat mukana yhdistyksen kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa sekä osallistuvat erilaisiin lapsiperheiden tapahtumiin eri yhteistyötoimijoiden kanssa. Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan jalkaudutaan muihin kohtaamispaikkoihin (mm. Perhetilkku). Yhdistyksen sisällä kehitetään uusia yhteistyön muotoja.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Työntekijät seuraavat lapsiperheiden asioita paikallisella ja yhteiskunnallisella tasolla, toiminnan suunnittelussa huomioidaan toimintaympäristön muutokset. Pyritään omalta osalta toimimaan kestävä kehityksen mukaisesti ja jakamaan tietoutta siitä. Kierrätysteema näkyy mm. lasten ja aikuisten vaatteiden sekä tavaroiden kierrätyksessä. Toiminnassa muodostuvat jätteet lajitellaan asianmukaisesti ja ohjeistetaan siinä myös perheitä.

7. TYÖRYHMÄT

7.1 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

KAVA-työryhmän jäsenet koostuvat yhdistyksen eri työmuodoista. Vapaaehtoistoiminnalle on nimetty työmuodoista oma vastuuhenkilö. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja puheenjohtajana toimii toiminnanjohtaja tai vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

KAVA-työryhmän tarkoituksena on tiivistää yhteistyötä eri työmuotojen kesken vapaaehtoistoiminnan ja sen kehittämisen osalta ja tarjota kansalaisille osallistumismahdollisuuksia. Tavoitteena on myös vahvistaa yhdistyksen näkymistä ja toimimista kansalaisjärjestönä.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vuoden 2022 aikana käynnistetään yhdistyksessä vapaaehtoisten rekrytointikampanja. Tätä toteutetaan sosiaalisessa mediassa sekä jalkautumalla eri tapahtumiin vapaaehtoishankinnan teemalla. Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan merkitystä pidetään yllä yhdistyksessä ja sen eri työmuodoissa. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä yöntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Vapaaehtoistoimintaa Ensikodilla, Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikassa, Päiväryhmä Peukaloisissa sekä Perhetuvalla kehitetään tukemaan työmuotojen arkea paremmin.

Lahden ammattikorkeakoulun kanssa aloitettua opiskelijayhteistyötä jatketaan ja pyritään tarjoamaan opiskelijoille monipuolisia mahdollisuuksia suorittaa vapaaehtoistoimintaan liittyviä opintoja sekä projekteja yhdistyksessä.

3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin jatkokoulutuksiin. Heille yhteisiä virkistys/kiitos -tilaisuuksia järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnassa tehdään vahvasti yhteistyötä Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan

verkostossa sekä etenkin muiden lapsiperheiden parissa toimivien järjestöjen kanssa. Yhdistys on mukana Ensi- ja turvakotien liiton koulutuksissa ja kehittämistyössä.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Osallisuutta ja moninaisuutta tuetaan järjestämällä vapaaehtoistehtäviä vapaaehtoisen yksilölliset toiveet ja tarpeet huomioiden. Vapaaehtoistoiminnan arjessa huomioidaan ympäristön kuormituksen vähentäminen.

7.2 Vauvaperhetyöryhmä

Vauvaperhetyöryhmän tehtävänä on kehittää ja koordinoida yhdistyksen vauvaperhetyön sisältöjä, järjestää koulutusta sekä antaa ammatillista tukea ryhmän jäsenille sekä yhdistyksen muille työmuodoille. Työryhmään kuuluu työntekijöitä Ensikodilta, Baby blues -vauvaperhetyöstä, Päiväryhmä Peukaloisesta, Kohtaamispaikka Perhetuvalta sekä Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikasta. Vauvaperhetyöryhmän jäsenet ovat mukana alueellisissa vauvaperhetoimijoiden verkostoissa. Vauvaperhetyöryhmä kokoontuu 2 - 4 kertaa vuodessa.

Vauvaperhetyöryhmä on mukana järjestämässä matalan kynnyksen tapahtumia lapsiperheille sekä jakaa tietoutta vauvaperheille tarjolla olevista toimintamuodoista. Vauvaperhetyöryhmä koordinoi vauvan päivän tapahtumia yhdistyksen osalta sekä yhdessä muiden paikallisten vauvatyön osaajien kanssa.

Vauvaperhetyöryhmä on mukana alueellisissa tapahtumissa tiedottaen samalla yhdistyksen toiminnasta. Vauvaperhetyöryhmä osallistuu yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa vauvaa odottavien haikarakahvilaan sekä perhevalmennukseen.

7.3 Lapsityöryhmä

Lapsityöryhmä koostuu yhdistyksen eri työmuotojen edustajista ja sen tarkoitus on tukea ja kehittää yhdistyksessä tehtävää lapsityötä sekä toimia lapsityötä yhdistyksessä tekevien työntekijöiden vertaistukiryhmänä. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja perheiden hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta sekä tehdä lapsi näkyväksi. Lapsityöryhmässä ylläpidetään arvopuhetta lapsen asemasta yhteiskunnassa ja Päijät-Hämeessä. Lapsityöryhmä tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2022:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Lapsityöryhmä on mukana järjestämässä matalankynnyksen tapahtumia lapsiperheille, kuten Kaikkien lasten synttärit, jonka jatkoa on suunnitteilla tällekin vuodelle. Tapahtumissa tiedotetaan myös yhdistyksen palveluista ja jaetaan turvallisuuden sekä kannustavan kasvatuksen infoa ja materiaalia asiakasperheille. Lapsen oikeudet ja turvallisuusteema nostetaan esiin ympäri vuotta ja erityisesti Lapsen oikeuksien viikon yhteydessä sekä sosiaalisessa mediassa, että kohtaamistyön kautta. Yhdistyksen vapaaehtoisia toimijoita kutsutaan aktiivisesti mukaan lapsityöryhmän järjestämiin tapahtumiin. Lapsityöryhmä on lisäksi koordinoimassa ja jakamassa lahjoituksia lapsille ja perheille; kohdennettuja avustuksia, Hyvän mielen joulupuukeräyksen tuottoa ja huvipuistorannekkeita.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Lapsityöryhmä on mukana osallistumassa tapahtumiin sekä tiedottaa yhdistyksen palveluista. Kohderyhmänä nuoret halutaan tavoittaa entistä paremmin. Heille on työn alla esite, jolla tavoitettaisiin mahdollisimman moni apua tarvitseva nuori. Tulevana vuonna osallistumme mm. Päijät-Hämeen liikunnan ja urheilun vuotuisen Joulumaa -tapahtumaan sekä Lahden torilla toteutettavaan Joulun avaus -tapahtumaan. Kevään aikana järjestetään yhdessä eri työmuotojen asiakasperheille toiminnallinen kohtaaminen.

3) Yhdistyksen/Lapsityöryhmän osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Lapsityöryhmä on mukana lapsiperhetoimijoiden kansalaiskohtaamisissa ja verkostoissa kohdaten lapsiperheitä. Työryhmässä käydään säännöllisesti keskustelua muuttuvassa ajassa lapsen ja perheiden asemasta osana palvelujärjestelmää. Blogisarjaa jatketaan yhdistyksen kotisivuilla ja niissä hyödynnetään työntekijänäkökulman lisäksi asiakkaiden ääntä.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Lapsityöryhmä järjestää asiakasperheille tapahtumia ja toiminnallista tekemistä, jolla tuotetaan iloa, hyvää mieltä ja liikunnan riemua. Tiedottaminen palveluista ja infor-

maation levittäminen asiakasperheille tapahtuu paperisten esitteiden lisäksi sähköisesti.

7.4 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoiminnan lähtökohtana on parantaa työympäristöä ja työoloja jatkuvasti yhteistoiminnassa työpaikalla siten, että vaaratekijöiden ja vaaratilanteiden syntyminen estetään tai ne poistetaan. Työsuojelutoimikunnan tehtävänä on myös tehdä esityksiä työsuojelukoulutuksen, työpastuksen ja perehdyttämisen järjestämiseksi ja osallistua työkykyä ylläpitävään toimintaan. Työsuojelun tavoitteena on taata turvalliset ja terveelliset työolosuhteet ja tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Työsuojelu on yhteistyötä ja koskee kaikkia työpaikalla työskenteleviä. Työsuojelutoimikunnan kokousmuistiot ovat jaetaan kaikille työntekijöille.

Työsuojelutoimikuntaan kuuluvat: työsuojelupäällikkö, varatyösuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu ja varatyösuojeluvaltuutettu, toinen varatyösuojeluvaltuutettu sekä työsuojelutoimikunnan jäsen.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2021

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen työelämään on vahvistunut

Epidemian ja väkivallan uhkaan liittyvä arviointi ja ennaltaehkäisy huomioidaan yhdistyksen jokaisessa työmuodossa. Tiedotustoiminta on aktiivista.

Turvallisuus- ja omavalvontasuunnitelmat ovat kaikkien saatavilla, nämä päivitetään säännöllisesti. Uusille työntekijöille tarkoitettua perehdytysaineistoa ”Näin meillä opas” päivitetään ajantasaisesti.

Yhdistyksessä tullaan erityisesti havainnoimaan psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja väkivaltariskejä sekä huomioimaan niitä työyhteisössä. Ensiapuvalmiuden ylläpitäminen on osa työsuojelun toimintasuunnitelmaa. Henkilöstön ensiapukoulutukset tarjotaan kaikille. Jokaisessa työmuodossa tai toimipisteessä on nimetty EA-vastaavat, jotka huolehtivat ensiaputarvikkeista ja lisäävät asiakkaiden ja työntekijöiden turvallisuutta.

2) Työyhteisön jäsenet saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Yhdistyksessä ymmärretään psykososiaalisen tuen merkitys. Vuoden 2022 aikana tavoitteena on kartoittaa yhdistyksen merkityksellisemmät psykososiaaliset kuormitustekijät. Yhdistyksen työterveyshuollosta vastaa Mehiläisen Työelämäpalvelut ja työterveysyhteistyöstä on laadittu toimintasuunnitelma 1.1.2019 – 31.12.2023. Tarkoituksena on edistää turvallista ja terveellistä työn tekemistä, ehkäistä terveyshaittoja sekä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia

3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Yhdessä tekemiseen kannustetaan ja vuoropuhelua eri työmuotojen välillä lisätään. Työntekijöitä huomioidaan ja tuetaan muuttuvassa työkentässä. Työ pyritään järjestämään niin, ettei siitä aiheudu työntekijälle haitallista fyysistä tai psyykkistä kuormitusta.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Työhyvinvoinnin kehittäminen on osa työsuojelutoimikunnan tavoitteita. Kehittämistavoitteena on työkykyä ylläpitävä toiminta sekä työssä jaksamisen tukeminen. Kaikille työntekijöille osoitetut työyhteisöpäivät, vuosittaiset kehityskeskustelut lähiesimiehen kanssa sekä tiivis yhteistyö Työelämäpalvelut Mehiläisen kanssa lisäävät kestävää toimintaa yhdistyksessämme. Työhyvinvointia tuetaan liikunta- ja virkistystoiminnalla. Lisäksi käytössä on vuosittainen kulttuuri- ja liikuntaetus.

7.5 Vastuutiimi

Vastuutiimiin kuuluvat toiminnanjohtaja, talouspäällikkö, Turvakodin vastaava sosiaalityöntekijä, Avoväkivaltatyön lähiesimies, Lapsiperheiden avopalvelun lähiesimies, Ensikodin johtaja sekä Vauvalähtöisen Päihdekuntoutuksen vastaava sosiaalityöntekijä. Vastuutiimi kokoontuu viikoittain. Vastuutiimin tehtävänä on tukea ja mahdollistaa esimiestyötä.

8. KEHITTÄMINEN, HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOTUMINEN

8.1 Kehittäminen

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n strategia määrittelee yhdistyksen strategiset valinnat ja toiminnan suunnan vuosille 2020 – 2023. Strategia on läsnä arjen toiminnassa, jonka eri osa-alueet, työmuodot ja ammatillinen osaaminen yhteistyössä vapaaehtois-, vertais- ja kokemusasiantuntijoiden kanssa muodostavat entistä tiiviimmän toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Strategiakauden tavoitteet, tulokset ja vaikutukset on määritelty neljänä painopisteenä:

- 1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään vahvistuu***
- 2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut***
- 3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa***
- 4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme***

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksen on pystyttävä vastaamaan kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvaan uudistamiseen.

Laatukäsikirjassa kuvataan Lahden ensi- ja turvakoti ry:n monipuolinen toiminta. Päivitettävä käsikirja on jatkuvan laatutyöskentelyn pohjana.

Arviointi on kiinteä osa työtä ja ammatillista kehitystä. Sen tarkoitus on kehittää työn laatua ja työlle asetettujen arvojen ja tavoitteiden toteutumista. Arvioivan työotteen tavoitteena on työstämme nousevien kehittämistarpeiden tunnistaminen ja sanoittaminen, olemassa olevien työmuotojen päivittäminen, uusien työmuotojen innoointi sekä tarvittavien uusien työ- ja toimintamuotojen käynnistäminen.

Asiakastyötämme mittaavat tilastoluvut syntyvät käytössä olevasta SofiaCRM -Asiakastietojärjestelmästä (luokka A). Samanlainen asiakastietojärjestelmä on käytössä kaikissa Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä. Asiakkailta ja yhteistyötahoil-

ta kerätään palautetta työhömmen liittyen sen eri vaiheissa palautelomakkein, -kyselyin ja -keskusteluin. Käyttöön ottamamme Vaikuttavuus esiin -hankkeessa kehitetty työkalu tuottaa uutta vaikuttavuustietoa kehittämistyömme pohjaksi.

Itsearviointissa arvioidaan oman työyhteisön, työryhmän ja työntekijän omaa toimintaa ja toimintakäytäntöjä. Itsearviointin avulla työstämme nouseva käytännön kokemustieto (hiljainen tieto) ja oma toiminta tulevat tarkastelun kohteiksi. Välineinä ovat palautteiden kerääminen ja työnohjaus.

Vertaisauditoinnissa samaan ammattiryhmään kuuluvat tai saman ongelman parissa työskentelevät arvioivat työtänsä ja jäsensivät sen kehittämistarpeita. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi vertaiskäyntinä toiseen Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksen työyhteisöön, osana verkostoyhteistyötä sekä sovittujen kehittämispäivien tai työkokousten myötä. Vertaiset työntekijät antavat ja saavat palautetta toisiltaan. Näin saatu tuki, palaute ja rakentava kritiikki mahdollistavat työn ja sen laadun kehittämisen.

Yhdistyksen eri työmuodoissa tehtyä työtä ja sen tuloksia raportoidaan säännöllisesti palveluitamme ostaville kunnille ja kuntayhtymille, toimintaamme valvoville tahoille; Aluehallintovirastolle, turvakotitoimintaa THL:lle sekä avopalveluitamme laajasti rahoittavalle STEAlle.

8.2 Hankkeet, yhteistyö ja verkottuminen

8.2.1 Vapaaehtoistoiminnan verkosto (Lahden Lähimmäispalvelu ry)

Lahden lähimmäispalvelu ry:n koordinoima Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto on yhteistyöfoorumi, joka kokoaa yhteen vapaaehtoistoimintaa organisoivia tahoja Päijät-Hämeen alueelta. Tavoitteena on yhteisvoimin lisätä paikallisten tietoisuutta tarjolla olevista vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja saada uusia vapaaehtoisia toimintaan mukaan.

Verkosto suunnittelee ja järjestää yhdessä tapahtumia, koulutuksia ja virkistystä niin vapaaehtoisille, kuin vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaa organisoiville koordinaattoreille kouluttautua ja jakaa kokemuksia sekä tietoa.

Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkostoa ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön STEAn rahoittama Virtaa vapaaehtoistyöhön -hanke.

8.2.2 Vaikuttavuus esiin -jatkohanke (v. 2021 – 2022), Ensi- ja turvakotien liitto

Hanke jatkaa jäsenyhteisöjen arkiseen toimintaan kytkeytyvän systemaattisen vaikuttavuustietoa tuottavan työtavan kehittämistä sekä aiemmin kehitettyjen välineiden kehittämistä siten, että myös lasten kanssa tehtävän järjestölähtöisen työn vaikutukset on mahdollista tehdä näkyväksi. Tavoitteena on, että Vaikuttavuus esiin -mittarin käyttö on lisääntynyt kaikissa yhdistyksissä ja vastauksia kertyy riittävästi luotettavien johtopäätösten tekoa varten. Kertynyttä tietoa käytetään työn kehittämisessä, johtamisessa sekä alueellisessa että valtakunnallisessa vaikuttamisessa.

8.2.3 Lasten eriarvoisuuden kaventaminen vähentämällä stressin haitallisia vaikutuksia lapsen kehitykseen -hankkeeseen (v.2020 – 2022), Ensi- ja turvakotien liitto

Hankkeen tavoitteena on vähentää stressin haitallisia vaikutuksia vauvojen kehitykseen ja sitä kautta kaventaa lasten lähtökotien eriarvoisuutta. Hankkeessa kehitetään raskaus- ja pikkuvauva-ajan erityispiirteet huomioivaa työskentelytapaa, jonka käytännön toteutus rakentuu kahden osatavoitteen toimeenpanoon:

1. Vähennetään vauvan ja vanhempien kokemaa stressiä lisäämällä vanhempien keinoja stressin tunnistamiseen ja säätelyyn.
2. Lisätään vauvaa odottavien ja vauvaperheiden voimavaroja auttamalla heitä rakentamaan käytännön selviytymisstrategioita sekä vahvistamalla kyvykkyyden ja osaamisen kokemusta.

8.2.4 Lasten kaltoinkohtelun katkaiseminen -jatkohanke (v.2021), Ensi- ja turvakotien liitto

Hankkeen päämääränä on ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaiseminen levittämällä ja soveltamalla kansainvälistä korjaavan työn mallia perheisiin, joissa kaltoinkohtelua on jo tapahtunut tai perheessä on kaltoinkohtelun riski.

1. Työskennellään suoraan koko perheen, lasten ja vanhempien kanssa lapsen kohdistuvan väkivallan katkaisemiseksi. Juurrutetaan kansainvälinen ja näyttöön perustuva turvallisen vuorovaikutuksen tuen malli (CPC-CBT -malli) väkivaltatyön avopalveluihin ja perheille tarjottaviin tukipalveluihin.
2. Lisätään osaamista lapsiin kohdistuvan perheväkivallan katkaisemisesta. Toteutetaan CPC-CBT -prosessikoulutus.
3. Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen ja julkisen palvelun välillä ongelmia kohdanneiden perheiden auttamiseksi. Kehitetään yhteistyökäytäntöjä per-

heiden ohjautumisessa CPC-CBT -mallia toteuttaviin palveluihin ja lisätään yhteistyötä ryhmä- tai perheprosessien käytännön toteutuksessa.

Hankkeeseen liittyen yhdistys ja PHHYKY ovat tehneet aiesopimuksen koulutusyhteistyöstä. Koulutuksen myötä opitaan ja saadaan käyttöön näyttöön perustuva menetelmä, jossa väkivaltatyötä tehdään koko perheen kanssa. Menetelmän avulla on mahdollista tarjota uudenlaista väkivaltatyön palvelua, joka tukee kaikkia perheen-jäseniä yhtä aikaa. Hanke vahvistaa yhdistyksen ja julkisen lapsiperhepalvelun yhteistyötä käytännössä.

8.2.5 Rikosten ennaltaehkäisy -hanke (v.2020 - 2023), Ensi- ja turvakotien liitto > Oikeusministeriö)

Yhdistys on mukana kehittämis- ja koulutusyhteistyössä Ensi- ja turvakotienliiton Oikeusministeriöltä haetussa Rikosten ennaltaehkäisy -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on rakentaa aikaisemmin kehitetyistä, koetelluista toimintamalleista kokonaisvaltainen kuntoutusohjelma, jonka avulla ennaltaehkäistään uusintarikollisuutta. Hankkeessa luodaan koulutusohjelma, jolla koulutetaan valtakunnallisesti väkivaltatyön asiantuntijoita hankkeessa kehitetyn kokonaisvaltaisen kuntoutusohjelman toteuttamiseen.

8.2.6 Vauva- ja väkivaltatyötä tulevaisuuden sote-keskuksiin -hanke (v.2022 - 2024), Ensi- ja turvakotien liitto

Hanke on avoin kaikille liiton 30 jäsenyhdistykselle. Yhdistyksemme on mukana yhtenä hankkeen neljästä pilottiyhdistyksestä.

Hankkeen tavoitteet:

- Vauva- ja väkivaltatyön osaaminen ingegroitu osaksi tulevaisuuden sote- ja perhekeskuksia rakentaen julkisten palvelujen sekä järjestöjen ammatillisen tuen ja vertaisosaamisen yhdistävän asiakaslähtöisen kokonaisuuden. Saumaton ja tarpeen muainen palveluketju mahdollistuu asiakkaille.
- Jäsenyhdistysten yhteistyö on vahvistunut tulevaisuuden Sote- ja perhekeskusten kanssa eri puolilla Suomea ja piloteissa saadut kokemukset ja toimintamallit ovat myös muiden järjestöjen hyödynnettävissä julkisten palvelujen ja järjestöjen osaamisen yhteensovittamisessa.

8.2.7 Nuoret väkivaltaa vastaan -hanke (v.2022 -), Ensi- ja turvakotien liitto

Yhdistyksemme on yksi seitsemästä hankekumppanijäsenyhdistyksestä. Jäsenyhdistykset kutsuvat oman alueensa nuoria mukaan ja toimivat alueellisen kehittämisen tukikohtana, valiten yhdessä nuorten kanssa jalkautumisen alueelliset kärjet ja jalkautumisen paikat.

Hankkeessa koulutetaan nuoria vapaaehtoisia, jotka jalkautuvat sosiaaliseen mediaan, festareille, kauppakeskuksiin ja nuorten tapahtumiin. Nuorten kanssa kehitetään tiedon levittämisen toteutustapoja ja tehdään tiedon levittämistä hyödyntävää materiaalia. Onnistuneista jalkautumisen konsepteista kootaan ideavideoita ja virtuaalisia tuumasta toimeen -opastuksia, joiden avulla eri organisaatiot voivat ottaa ideat omaan toteutukseen.

8.2.8 Elämää kahdessa kodissa -hanke (v. 2022-2023), Ensi- ja turvakotien liitto/Sohlberg säätiö

Lahden ensi- ja turvakoti ry on mukana Ensi- ja turvakotien liiton hakemassa Elämää kahdessa kodissa - lasten ja heidän vanhempiansa eroauttamisen kehittäminen draamamenetelmin -hankkeessa. Hankkeen toteutukseen ETKL hakee rahoitusta Sohlbergin säätiöltä. Ero lapsiperheessä -työntekijä osallistuu mm. vanhempien erovertaisryhmän toteuttamiseen. Tarkoituksena on toiminnan vakiinnuttaminen osaksi ETKL:n ja jäsenyhdistysten Ero lapsiperheessä -työtä.

8.2.9 Hyvinvoinnin Päijät-Häme: Heikoimmassa asemassa olevien tavoittaminen ja elämänhallinnan kohtentaminen -hanke (v. 2022 – 2024), Yhteistyö Päijät-Hämeen Sosiaali- ja terveysturva ry:n kanssa

Lahden ensi- ja turvakoti ry sitoutuu toteuttamaan osana hanketta oman kohderyhmänsä toimintaa ja kehittää kyseisen kohderyhmän parissa toimivien järjestöjen verkoston toimintaa. Delegoidun toiminnan osalta yhteistyökumppani sitoutuu käytäntöihin tarkemmalla tasolla delegointisopimuksessa.

8.2.10 Yhteistyö Dila Lahden Diakoniasäätiön kanssa

Monipuolinen ja toimiva järjestölähtöinen yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena, tapahtumatoimintana ja kokemuksena Dila:n hankkeiden kanssa. Yhteistyötä tehdään Särö –vapaaehtoistoiminnan, Vauvan Taikan ja Tuettu vapaaehtoistoiminta Lahdessa –hankkeen kanssa.

8.2.11 Yhteistyö Miessakit ry:n kanssa Lahdessa

Yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena ja kehittämistyönä Isyyden tueksi –hankkeen, Masi –hankkeen ja rahoituksen toteutuessa Erossa elosta -hankkeen kanssa.

8.2.12 Yhteistyö Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistyksen Homepage -hankkeessa

Hankkeessa kehitetään ja toteutetaan toipuvien päihderiippuvaisten vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen perustuvaa mallia vastaamaan Lahden alueen toipuvien päihderiippuvaisten toiveita ja tarpeita päihteettömän arjen tueksi.

8.2.13 Yhteistyö Harjulan Setlementti ry:n Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkun kanssa

Käytännössä yhteistyö on levittää tietoutta kiusaamisesta, lähisuhteisiin liittyvästä turvallisuudesta sekä kouluturvallisuudesta eri ikäisille lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen luentojen sekä tapahtumien ja aihealueeseen liittyvän materiaalin tuottamisen kautta.

8.2.14 Päijät-Hämeen turvallisuusverkosto ja Perhe- ja lähisuhde-väkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatiotyöryhmä (PLW)

Turvallisuusverkoston työskentelyn tavoitteina ovat oman ammattitaidon lisääminen, tiedon saaminen perheväkivallasta sekä kunkin toimijan työskentelyosuuden ymmärtäminen perheväkivaltatyössä. Tavoitteena on laajempi verkottuminen niin, että työryhmän jäsenet syventävät ja levittävät väkivaltatietouttaan työpaikoillaan mm. koulutusta järjestämällä.

Turvallisuusverkoston toiminnan koordinoinnista vastaa Sosiaalialan osaamiskeskus Verso –liikelaitos yhteistyössä Lahden ensi- ja turvakoti ry:n Väkivaltatyön avopalvelun Turvallisuustyön kanssa. Koronatilanteen vuoksi verkosto on toiminut toistaiseksi sähköisen tiedonvälityksen kanavana.

Alueellista ehkäisevää työtä koordinoi Sosiaalialan osaamiskeskus Verso yhdessä **Perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevän seutukoordinaatioryhmän (PLW)** kanssa. Siihen kuuluvat edustajat kunnista, järjestöistä, Hyvinvointiyhtymästä, Ev.lut. seurakunnasta, poliisista sekä Versosta. Koordinaatiotyöryhmän toiminnan tarkoituksena on

johtaa ja suunnitella osaltaan seudullista perheväkivallan ehkäisytyötä, kehittää palveluprosesseja, mahdollistaa rakenteellinen tuki työntekijälle ja pitää osaltaan huolta asiakkaiden osallisuuden toteutumisesta palveluita kehitettäessä. Päijät-hämäläinen ajatus on merkittävällä tavalla yhdistää voimavarat ja vahvistaa verkostoja pelihaittojen, mielenterveysongelmien, päihdeongelmien ja perheväkivallan ehkäisytyössä ajatuksella ”Meillä ehkäisevä työ kuuluu kaikille”. Tätä tukemaan on luotu näitä ”Neljää tuulta” yhdistävä Päijät-Hämeen ehkäisevän työn toimintasuunnitelma 2021-2025. Se perustuu 2021 julkaistuu toimintakertomukseen vuosilta 2017-2021 ja on osa alueellisten suunnitelmien kokonaisuutta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi Päijät- Hämeessä. Kokonaisuutta ohjaa Alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2021-2025. Toimintasuunnitelma sisältää palvelulupauksen, alueelliset tavoitteet ja toimenpiteet edistävään mielenterveystyöhön, ehkäisevään päihdetyöhön, pelihaittojen sekä perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Palvelulupauksia ovat: Meillä saa puhua, Ehkäisemme syrjäytymistä, Huomioimme läheiset ja Vahvistamme minäpystyvyyttä.

9. HENKILÖKUNTA (45 hlö)

PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

Turvakoti (9)

- » 1 vastaava sosiaalityöntekijä
- » 5 perhe- ja kriisityöntekijää
- » 2 perhe- ja kriisityöntekijää, yötyö
- » 1 emäntä

Avoväkivaltatyö (7)

Lähiesimiehenä toimii yksi Avoväkivaltatyön lähiesimies

Väkivaltatyön avopalvelu (5)

- » 3 väkivaltatyöntekijää
- » 1 väkivaltatyöntekijä, lapsityö
- » 1 väkivaltatyöntekijä, verkostokoordinaattori

Aggredi Päijät-Häme (2)

- » 2 väkivaltatyöntekijää

LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU

Lähiesimiehenä toimii vastaava erotyöntekijä

Ero lapsiperheessä –työ (2)

- » 1 vastaava erotyöntekijä
- » 1 erotyöntekijä

Mieskaveritoiminta (1)

- » 1 mieskaveritoiminnan ohjaaja/vapaaehtoistoiminnan koordinaattori

Kohtaamispaikka Perhetupa (3)

- » 1 vastaava perhetyöntekijä
- » 1 perhetupaohjaaja, osa-aikainen 85 %
- » 1 lastenohjaaja, osa-aikainen 50 %

VAUVAPERHETYÖ

Ensikoti (11)

- » 1 ensikodin johtaja
- » 1 vastaava vauvaperhetyöntekijä
- » 5 vauvaperhetyöntekijää
- » 2 vauvaperhetyöntekijää, yötyö
- » 1 ruokahuollon vastaava
- » 1 laitoshuoltaja

Vauvaperhetyön avopalvelut (3)

Lähiesimiehenä toimii Ensikodin johtaja

Baby blues -vauvaperhetyö

- » 1 vauvaperhetyöntekijä

Päiväryhmä Peukaloinen

- » 2 vauvaperhetyöntekijää

Vauvalähtöinen päihdekuntoutus (5)

Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannika

- » 1 vastaava sosiaalityöntekijä
- » 4 ohjaajaa

HALLINTO JA TOIMISTOPALVELUT

Hallinto (2)

- » 1 toiminnanjohtaja
- » 1 talouspäällikkö (toimistopalvelutiimin esimies)

Toimistopalvelut (2)

- » 1 kirjanpitäjä/toimistos sihteeri
- » 1 palkanlaskija/toimistos sihteeri

10. KOULUTUS

Työmuotojen ja tiimien yksilö- ja ryhmätyönohjaukset jatkuvat säännöllisesti. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua ammatillisia valmiuksia vahvistavaan sekä päteväntävään koulutukseen.

Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin, prosessikoulutuksiin ja työkokouksiin osallistutaan aktiivisesti.

11. HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ

Hallinto

Johtokunnan ensisijaisena tehtävänä on talousarviosta päättäminen, talouden ja toiminnan seuranta, henkilöstöasiat sekä kansalaisjärjestötoiminnan tukeminen ja kehittäminen. Tärkeänä osana johtokunnan toimintaa on vaikuttaminen niin yhdistyksen jäsenistöön ja alueen kuntiin kuin kuntalaisiinkin yhteydenpidon, tiedotuksen, tapahtumien ja varainkeruukampanjoiden avulla. Johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa ja sen jäsenet ovat vapaaehtoisia. Johtokunta kokoontuu n. kerran kuukaudessa kesätaukoa lukuun ottamatta. Johtokuntaan kuuluu sääntöjen mukaan puheenjohtaja ja 2 - 6 varsinaista jäsentä sekä 0 - 6 varajäsentä.

Uusia tuulia

Uusia haasteita tuo koko maata käsittävään SOTE-uudistukseen liittyvien Hyvinvointialue toiminnan käynnistyminen ja STEAn uudistuvat rahoitusmallit. Laaja-alainen yhteistyö ja näkyminen eri verkostoissa on entistä tärkeämpi osa johtokunnan vaikuttamistyötä.

Yhdistystyö

Jäsenistö kutsutaan koolle marras-joulukuussa pidettävään syyskokoukseen ja maaliskuussa yhdistyksen kevätkokoukseen. Jäsenistöä aktivoidaan mm. tarjoamalla mahdollisuutta vapaaehtoistyöhön. Jäsenhankintaa tehostetaan pitämällä aktiivisesti esillä jäseneksi liittymisen mahdollisuutta eri yhteyksissä. Jäsenet saavat Ensi- ja turvakotien liiton toimittaman digitaalisen Enska-lehden.

Hallinnon ja yhdistystyön painopisteet vuodelle 2022

- ✓ Pitää yllä keskustelua yhteiskunnassa tapahtuvista muutoksista kansalaisjärjestön näkökulmasta.
- ✓ Ajaa yhdistyksen asiaa, jotta SOTE-uudistuksen toteuduttua järjestöllä on oma paikkansa asiantuntijana ja palveluntuottajana.
- ✓ Haastaa omia sidosryhmiään tukemaan ja osallistumaan toimintaan.
- ✓ Osallistuu aktiivisesti yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin.
- ✓ Tehostaa jäsenhankintaa.
- ✓ Toimii kansalaisvaikuttajana eri foorumeilla.

12. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan päivittyvillä kotisivuilla, Facebookissa, Instagramissa, paikallisissa lehdissä ja alueradioissa. Toiminnasta tiedotetaan muiden toimijoiden, viranomaisten ja yhteistyökumppanien suuntaan verkostotapaamisissa ja mm. sähköpostitse. Osana yhdistystyötä toteutetaan vaikutus- ja tapahtumatoimintaa, järjestöyhteistyötä ja kehitetään markkinointia. Tiedotus- ja vaikuttamistoiminnan tarpeita palveleva markkinointimateriaali tuotetaan yhteistyössä keskusjärjestön ja osin yhdistyksen omin työntekijäresurssein.

Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa työssäoppimisjaksoja yhdistyksen eri toimintamuodoissa. Pyydettyessä luennoidaan eri oppilaitoksissa.

13. TALOUS

Yhdistyksen taloutta hoidetaan vuosittain laadittavan talousarvion mukaisesti.

VAUVAPERHETYÖ	PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ	LAPSIPERHEIDEN AVOPALVELU
ENSIKOTI (v. 1952 -) Ostopalvelusopimus/PHHYKY sekä muut käyttäjäkunnat	TURVAKOTI (v. 1985 -) Turvakotitoiminta rahoitetaan valtion varoista.	ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ (v. 2011-) STEAn kohdennettu avustus
AVOPALVELUT	AVOVÄKIVALTATYÖ	MIESKAVERITOIMINTA® (v.2016 -) STEAn kohdennettu avustus
BABY BLUES -VAUVAPERHETYÖ (v. 1993 -) STEAn kohdennettu avustus	VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU (v.1994 -) STEAn kohdennettu avustus	KOHTAAMISPAIKKA PERHETUPA (v. 2007 -) Lahden kaupungin avustus. STEAn kohdennettu avustus.
PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN (v. 1996 -) STEAn kohdennettu avustus	AGGREDI PÄIJÄT-HÄME (v.2021 -) STEAn kohdennettu avustus	
VAUVALÄHTÖINEN PÄIHDEKUNTOUTUS		
PIDÄ KIINNI® JANNIKA (v. 2019 -) STEAn kohdennettu avustus		

Vuoden 2022 talousarvion tuotot muodostuvat seuraavasti:

• Kunnat ja kuntayhtymät	1.271.000 €
• STEAn toiminta-avustus	1.141.288 €
• Ed.vuodelta/vuodelle siirtyvä avustus	154.100 €
• Valtion korvaus	761.000 €
• Muut tuotot (esim. vapaaehtoiset lahjoitukset, vuokratuotot, koulutuskorvaukset ym.)	14.000 €
Tuotot yhteensä	3.341.388 €

Yhdistys voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Loviisankatu 14 A 3

15100 Lahti

puh. 044 270 0797

toimisto@letk.fi

www.lahdenensijaturvakoti.fi

